

Rádió jön a pénzünk

A Budapest Bank egyetemi fiókja április végétől bekapcsolódott a bank mikrohullámú kommunikációs hálózatába. Ez azt jelenti, hogy a pénzkidő automatákat és a fiók számítástechnikai berendezéseit nem telefonvonal kapcsolja össze a központi számítógépekkel, hanem egy parabolaantennától parabolaantennáig terjedő mikrohullámú közvetítőrendszer. Vége tehát a postai vonalak gyakori meghibásodása miatti bosszúságoknak, a gépek most már csak akkor romolhatnak el, ha tényleg elromlanak, azaz ha maguk az automaták robbannak le. (Bárdolatlan egyetemi polgártársaink tehát nyugodtan felhagyhatnak azzal a szokással, hogy trágár szövegeket írnak az éppen nem működő gépekre. De ha mégse tudnak le-

mondani erről a szenvedélyükről, akkor se a bankfiókban dolgozó hölgyeknek címezzék mondanivalójukat, mert nem ők tehetnek a hibákról, és ne a gépekre írjanak mert azokat a hölgyeknek kell letakarítani. Megfelelő szidalmakat a megfelelő címre és helyre, ha lehet.)

Ami a sorbanállást illeti, ezzel kapcsolatban egy rossz és egy jó hírről szolgált Ivanics Lajos, az egyetemi fiók kirendeltség vezetője. Pénzhiány miatt a Közgázon az idén nem állítanak fel további automatákat, viszont a szomszédban, az ősszel megnyíló Nagycsarnokban tervezik egy gép felállítását. Ez utóbbit reggel hattól este hatig igénybe vehetik majd az egyetemi kártyatulajdonosok is.

(Megjegyzendő, hogy az oktatóknak, dolgozóknak még min-

dig a fele nem szállt be a „kártyajutékba”.)

A fiók új szolgáltatásokkal várja az egyetem oktatóit, dolgozóit és hallgatóit. Akinek viszonylag több pénze, mondjuk legalább 50 ezer forintja van a számláján, az 50, 100, 150, 200 ezer forintos nagyságrendekben minden további nélkül lekötethet összegeket. A látraszóló, kártyás betét kamata évi 10 százalékos, az egy hónapra lekötötté 16, a két hónapra lekötötté 17, három hónapra lekötötté 18, hat hónapra lekötötté 19 százalék. A pénz áthelyezéséért fél százalékos jutalékot von le a bank.

Júliustól tovább bővíti szolgáltatásait az egyetemi bankfiók. Terveik szerint akkortól nemcsak lakossági pénzkézelésre vállalkoznak, hanem vállalkozások számlavezetését is vállalják majd.

A feltételek ismeretében mindenki eldöntheti, megéri-e lekötöni a pénzt. A fiók dolgozói készségesen segítenek ebben tanácsaikkal. Szükség esetén tájékoztatást adnak a Budapest Bank bármilyen más tevékenységéről is.

k. Első gyermeknapom

Fotó: Komó

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XXXVII. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM

ÁRA: 10 FORINT

1994. MÁJUS 20.

Haladás kérdőjelek között

Andorka Rudolf rektor nyilvánosságra hozta, hogy Mészáros Tamást és Veress Józsefet kéri fel rektorhelyettesi posztok betöltésére a következő három évre. Veress József megbízatását meghosszabbíthatja az egyetemi tanács, míg a második rektorhelyettesi pozícióba nyilvános pályázat útján kerülhet Mészáros Tamás. Interjúinkban a hivatalban lévő és a várományos rektorhelyettesek kértük elképzeléseikről.

– Egy évvel ezelőtt azt nyilatkoztam, hogy ez a szemeszter a szabályalkotás időszaka lesz az egyetemen. Mit sikerült elvégezni ebből a munkából – kérdeztük Veress Józsefet.

– Sorozatos egyeztetések, viták után elkészült a legtöbb szabályzat. A félév végére várhatóan befejeződik a szabályzatalkotás „hosszú menetelése”.

A Közgazdaszban is olvasható a kollektív szerződés, amit aláírt az egyetem rektora és a domináns szakszervezet, az FDSZ helyi szervezetének vezetője. Az SZMSZ végleges változata az egyetem vezetői testülete, majd az egyetemi tanács elé kerül. Az elfogadási procedúra részeként az ET már jóváhagyta az új egyetemi tanács megválasztásának rendjét. Még néhány szabályzatról, például a tanulmányi- és vizsgaszabályzatról kell döntést hoznunk, azonban ezek is elkészültek már gyakorlatilag, csak a végső simítások elvégzése, az elfogadások aktusa van hátra.

Az érvénybe lépő szabályzatok mellett, azt hiszem egyre láthatóbbá válik a gazdasági igazgatóság új szemléletű működése is. Ebben elvállaljuk egymástól a stratégiai irányítás és a napi adminisztráció kezelését, továbbá megteremtődtek a karok, tanszékek decentralizált gazdálkodásának feltételei is. (Ezzel kapcsolatban azt kell még eldönteni, hogy a tanszékek költségkereteit az önállóan gazdálkodó karok vagy közvetlenül az egyetem költségvetéséből jelöljük-e ki?)

– Amíg az egyetem működésének újrászabályozásával foglalkozott, újra napirendre került a felsőoktatás hosszú távú korszerűsítésének terve. Mire kell ezzel kapcsolatban intézményünknek reagálnia?

– Miközben felsőoktatási törvény igen nagy autonómiát biztosít az egyetemeknek és főiskoláknak, a minisztérium, a felsőoktatás volt és jelenlegi vezetőinek egyes csoportjai közvetett úton igyekeznek befolyásuk alá vonni az intézményeket, így a Közgázt is. Megalakult például a Felsőoktatási Társasági Egyeztető Bizottság, amely – más bizottságok mellett – adatszolgáltatási és tervképzési feladatokat áraszt az egyetem felé. Ezt persze figyelmen kívül hagyhatnánk, de mérlegelnünk kell,

hogy elutasító magatartás esetén eleshetünk bizonyos előnyöktől, például pályázati pénzekről. Így tehát reagálnunk kell. Reakciónk lényege, hogy az ilyenfajta bizottságok működése sérti az egyetemnek autonómiáját, az intézmények közötti együttműködés ugyan szükséges, de csak a résztvevők szuverén akaratán alapulhat. Fejlesztési terveket egyébként felesleges addig készíteni, amíg parlamenti és államigazgatási körökből csak ígéretek kapunk, konkrét, a felsőoktatás finanszírozási háttéréről is gondoskodó programok helyett.

– Tudomásom szerint a vezetés fel kívánja újítani a Közgáz együttműködését a „The Community of European Business Schools” (CEMS) nevű szervezettel. Mi ennek az oka?

– A CEMS egy olyan szövetség, amelynek tagjai kölcsönösen elismerik a partnereik által adott diplomát, sőt azt is biztosítják egymás hallgatóinak, hogy a részt vevő országok nyelvén állítják ki a végzettséget igazoló írást. Tehát, ha mondjuk egy, a CEMS-hez tartozó intézményben frissen végzett francia közgazdász Svédországban akar munkát vállalni, akkor svéd nyelven írt „papírral” kereshet állást. Korábban felmerült, hogy a Közgáz, első kelet-európaiként lépjen be ebbe a szövetségbe. A tantervünk erre alkalmassá tesz bennünket. Bajosnak csak a másik követelmény látszik, ami szerint a végzett diákoknak két idegen nyelvből kell felsőfokú vizsgával rendelkezniük. Ezért felmerült az a javaslat, hogy ideiglenesen csak azok a hallgatóink élvezzék a CEMS nyújtotta előnyöket, akik teljesítik ezt a követelményt. A belépésről tárgyalásokat akarunk folytatni.

– Andorka Rudolf rektor többször kijelentette, hogy Mészáros Tamást és téged kér fel rektorhelyetteseknek. Ha elvállalod, milyen feltételeket támasztasz?

– Amennyiben elvállalom ezt a megbízatást, akkor az új egyetemi tanács felhatalmazását kérem a munkámhoz. Ezzel a testülettel kell három évet együtt dolgoznom, ha rektorhelyettes leszek, ezért nem akarom a tanácsot kész helyzet elé állítani azzal, hogy a jelenlegi testület szavazását kérem meghosszabbításomról, s ha meg-

kapom a bizalmat, akkor kénytelen legyek azt elfogadni a következő évekre.

Az elmúlt évek munkája nyomán úgy vélem, az egyetemen kialakul egy szabályos működési rend. Ez lehetővé teszi, hogy az egyetem vezetőinek ne kelljen napi problémákkal foglalkozniuk, hanem stratégiai kérdésekre koncentrállhassanak. Ha vállalom a rektorhelyettesi posztot, akkor az oktatási reform következő lépéseinek előkészítésével, kutatási kérdésekkel, a rehabilitációs és Ph. D ügyek egyetemi vezetői kezelésével, a gazdasági felsőoktatási intézményekkel való szorosabb kapcsolattartással, illetve (ha megvalósul) a CEMS-szel való együttműködéssel, valamint az ahhoz hasonló kapcsolatokkal szeretnék foglalkozni. Szerepet vállalnék annak a nagyszabású konferenciának a megszervezésében is, amelyet a magyar közgazdászoké beindulásának 75. évfordulója alkalmából 1995-ben rendeztünk.

Az elmúlt három évben napról-napra ittléttel megismertem a vezetői aprómunkát. Úgy érzem, ez elég alapot ad arra, hogy a következő időszakban az említett átfogó, általam fontosnak tartott ügyekre koncentrálljak.

– A folyóirat híre szerint esélyes pályázhatnál a Nemzetközi Bankárképző Központ igazgatói posztjára...

– Erről inkább csak múlt időben beszélhetünk. Valóban megkerestek egy ajánlattal és kölcsönös kötelezettségvállalás nélkül el is küldtem az önéletrajzomat. A rektorhelyettesi megbízatást, akkor azt az előbb említett feltételekkel teszem.

Vannak persze más „hírek” is. Annyi biztos, hogy ha vállalom a rektorhelyettesi megbízatást, akkor azt az előbb említett feltételekkel teszem.

K. S.

Csökkenő elvándorlás

A következő táblázat tanulása szerint, csökkent az oktatók elvándorlása az egyetemről.

Az egyetemről kilépett fő- és mellékállású oktatók száma	Kilépő oktatók	
	Főállású	Mellékállású
1991. XI. 1.–1992. VIII. 31.	49	14
1992. IX. 1.–1993. VIII. 31.	48	10
1993. IX. 1.–1994. V. 1.	3	3

Rektorhelyettesként kevesebb munkára számíthatok

– Milyen feltételekkel és milyen munkamegosztás mellett vállalod a rektorhelyettesi munkát? – kérdeztük Mészáros Tamást.

– Hadd kezdjem azzal, hogy a gazdálkodási kar kérése volt, hogy szeretném magát képviselnie az egyetem vezetésében. Ezt a kérést még megválasztása előtt tolmácsolta Andorka Rudolfnak, aki ezt elfogadta. Ezek után vált ismeretessé, hogy szeretném, ha én lennék az egyik rektorhelyettes. Távol álljon tőlem, hogy megelőlegezzem a pályázat végét, hiszen lehet, hogy az enyémén kívül négy-öt további pályázat is érkezik. En annyit ígértem, hogy beadom a magamét. Most várom a kiírást, hogy tudjam, mit kíván az egyetem vezetése ezen a poszton.

Az Andorka Rudolf iránti bizalmat kíván az új pályázatok első körében, mert úgy ítélem meg, hogy az egyetem – főleg vezetőinek túlterheltsége miatt – nem mende-dzseli magát eléggé. Márpedig bizonyos szakmai szervezetek, ren-

dezvények elvárják, hogy az egyetem rektori, rektorhelyettesi szinten képviseltesse magát, nem beszélve arról, hogy bizonyos pályázatokon való személyes érdekképviseletünk sok pénzt is jelenthet. En az egyéb teendőkhöz mellé ezt a külső képviseletet szeretném erősíteni az eddig kialakult munkamegosztást nem sértve. A rektor felkérésére jelenleg az egyetemet képviselem a Budapesti Egyetemi Szövetség stratégiai foglalkozó bizottságában. Valószínűleg azért bízták rám ezt a feladatot, mert soha nem utasítottam el eleve az együttműködést. Inkább az a véleményem, hogy minden lehetséges előnyt próbáljunk ebből a társulásból megszerezni, hiszen az egyetem kétségtelenül a legfontosabb intézménye ma a gazdasági felsőoktatásnak. Bárhol új kar, szak vagy továbbképzés indul ezen a területen, a mi oktatóinkra, tankönyveinkre, tapasztalatainkra számíthatnak, s itt az ideje, hogy ezt kamatoztassuk.

– Halvány preferencia vagy kevesebb kikötés-e részéről ez a munkamegosztás?

– Ez így nem merült föl. Senki felségterületét nem akarom sérteni, ám korábbi tapasztalataim, eredményeim, külföldi kapcsolataim miatt ezen a területen szeretnék rendszeres feladatokat kapni.

– Vannak-e minimális kikötésed a feladattal kapcsolatban?

– Nincsenek. Andorka Rudolf megteremtí a békét az egyetemen, ez olyan előny az ő vezetési stílusában, amire az egyetemnek ebben a szakaszban feltétlenül szüksége van. Emellett azonban olyan kötött határidős feladatok is vannak, amiket megítélesem szerint a rektorhelyettesi vezetői szinten kell ellátni. Az egyetem minőségével és hangulatával már nincs gond, de a jövőnk nagyban attól függ, sikerül-e a belső szervezetséget javítani. Nem titok az sem, hogy régóta a karok erősödését sürgetem. Megválasztásom esetén remélem, hogy sikerül is ezt elér-

Három új díszdoktor

egyetem május 2-án az egyetemi tanács ünnepi ülésén honoris causa doktortá avatta Christine E. Clason, Stefan Hradil és Julien Lambert Peschart.

CHRISTINE CLASON 1937-ben Indonéziában született, 1946 óta él Hollandiában. M.A. fokozatot 1961-ben szerzett a University of the Pacific Stockton Californián, doktori fokozatot 1962-ben a groningeni egyetemen, Ph.D. fokozatot pedig 1977-ben ugyancsak Groningenben. Tanulmányai befejezése után is ott kezdett dolgozni a szociológia tanszéken, amely azóta is főállású munkahelye. Fő kutatási, oktatási területei a családhoz, a gazdasághoz és az oktatáshoz, valamint a férfi és női társadalmi szerepekhez kötik. E szakterületeken korábbi tanácsadói feladatokon kívül számos hazai és külföldi szervezetben is hasznosította eredményeit. A Magyarország és Hollandia közötti tudományos kapcsolatokat szemináriumok szervezésével segítette. Kínában, az Egyesült Államokban járt tanulmányúton. Tagja, illetve elnöke volt többek között a nőket kutatók tanácsadó testületének, az egyetemeken dolgozó holland nőket egyesítő szervezetnek, a társadalomtudományok hollandiai egyetemi közti tanácsának. Hollandul, angolul és németül publikált.

STEFAN HRADIL Németországban született 1946-ban. Szociológiai, politikai és szlavológiai tanulmányok után a müncheni egyetemen szerzett diplomát, majd 1974-ben magisteri, 1979-ben pedig Dr. Phil. fokozatot, amit 1985-ben történeti habilitálása követett. 1970 és 1990 között a müncheni egye-

temen kívül az aachenin, a bonnin, a siegenin és a kölnin is tanított szociológiát. 1990-től a bambergi, 1991-től a mainzi egyetem szociológiaprofesszora. Hazájában tagja volt a szociológiai társaság igazgatótanácsának, s tagja a nemzetközi szociológiai társaságnak is. Vendégtanára volt a bécsi és a manheimi egyetemeknek, valamint a berlini társadalomkutatási központnak, dolgozott a keletnémet tartományok gazdasági és társadalmi változásait vizsgáló bizottságnak. Több mint hetven publikációt és előadást jegyez.

JULIEN LAMBERT PESCHAR Hollandiában született 1944-ben. Matematikai, orvosi és szociológiai tanulmányok után 1975-ben védte meg társadalomtudományi tárgyú doktori értekezését a groningeni egyetemen. 1968 és '71 között az utrechti, később a groningeni egyetem szociológia-professzora. Vendégkutatóként dolgozott többek között a stockholmi és a californiai egyetemen valamint Bécsben. Külső tanácsadóként dolgozott egyebek mellett a holland tudományos és oktatási minisztériumnak, a párizsi gazdaságfejlesztési és együttműködési szervezetnek. Magyarországon két TEMPUS-programban vett részt, ezek egyike a közgazdasági egyetemhez kötötte. Évtizedek óta számos kutatóintézet tanácsának, bizottságának tagja, folyóiratok szerkesztőbizottságában, szakmai szervezetek testületeiben vesz részt. Publikációs jegyzéke több mint ötven cikket, könyvfejezetet tartalmaz, a TEMPUS-program eredményeképpen két – Andorka Rudolfal és Stefan Hradillal közösen készített – könyve áll megjelenés előtt.

M. G.

Szubjektíven egy vitasorozatról

Szubjektív véleményemet fogalmazom meg a politikatudományi tanszék Választások 1994 című vitasorozatáról. Úgy vélem, a rendezvény rövid reflexióknál sokkal többet érdemelne, de ez az értékelés nem lehet az én feladatomban.

A sorozat egyik legfontosabb következtetése – számomra – az, hogy így kell (kellene) működnie egy egyetemnek. Az egyetemi hallgatók a közélet iránt leginkább érdeklődők, annak tevéleg részesei voltak és lesznek mindig. A rendezvénysorozat ezt az igényt célozta meg és elégítette ki. Sok minden egyéb mellett bebizonyította azt is, hogyan lehet „pártsemleges” politizálni. Igazolta, hogy a politikát be lehet és be kell hozni az egyetem falai közé, de csak ebben és az ehhez hasonló formákban. Egy közgazdász számára ugyanis a politika – nem kell bizonygatnom – a szakma része, és az értelmiségi lét alapeleme. A politikatudományi tanszék vállalta ezt a sokak számára elképzelhetetlenül hatalmas szervezőmunkát. S mindezt tette – gondolom –, mert ez a dolga. Így értelmezi egyetemi, tanszéki létét, létjogosultságát. A nagy részvétel és élénk érdeklődés azt is igazolta, hogy a hallgatók igenis aktívak, ha érdekes, értelmes, hasznos ismeretekhez juthatnak.

A rendezvénysorozat utolsó előtti fórumának meghívott vendégei vezető női politikusok voltak. Bizonyították felkészültségüket, hozzáértésüket. Ritkán beszéltek általánosságokban, látványos, semmitmondó, hatásvadász, hosszú monológokkal nem terhelték a hallgatóságot. Dinamikusak voltak, kreatívak és – a

többségük – kedves. Ennél fontosabb tanulság azonban – összhangban a nemzetközi kutatások eredményeivel –, hogy saját hangot és stílust képviseltek. Egymás iránt toleránsabbak voltak, jobban tisztelték egymás álláspontját (legalábbis ilyen benyomást keltek), kevésbé voltak személyeskedők. Bár a szellemes visszavágások domináltak, ritkán kevésbé izléses megjegyzések itt is elhangzottak. Konstruktív párbeszédre alkalmasnak tűntek a női politikusok, humánus és szociális ügyek iránt érzékenyek mutatkoztak.

S végül kutatói érdeklődésemre (nőkérdés) kihegyezett fülem számára igazolódott az a hipotézis, amit publikációkban megfogalmaztam, hogy a vezető férfi politikusok érzéketlenek a nőkérdés, a nőpolitika iránt. Egyik pártvezér sem tett még csak halvány utalást sem a programjában közzétett nőpolitikai célkitűzésekről. A nőkről szóló, a nőknek tett ígéretek (is) üres frázisoknak minősülnek, olyan hasznosnak ítélt választási fogásoknak, amelyek tőlünk nyugatra be szoktak válni. Az egyetlen különbség csupán az, hogy a térség szerencsésebb téréfelen ezeket az ígéretek a törvényhozó és a végrehajtó hatalom komolyan veszi. Eszerint teszi a dolgát. Arra azonban alkalmasak az írásban rögzített programok, hogy a győzteseken számon lehessen kérni azokat. Erre valószínűleg nem gondoltak, amikor túlfutott reményektől hajta kinyomították a szépen hangzó, teletalálnak szánt ígéretek.

KONCZ KATALIN

TÖKÉS PÁLNÉ sz. Eckert Kornélia 1920-1994

Polgári család gyermekeként született Baján. Iskolai tanulmányait szülővárosában végezte, majd beiratkozott a Magyar Testnevelési Főiskolára, és középiskolai tanári diplomát szerzett. A háború vésterhes időszakában Zentán kezdte tanári pályafutását, majd Nagymaroson és Mohácson tanított. A fordulat évet követően, és ötvenes években családja üldözöttség áldozata lett, személyében pedig úgy korlátozták, hogy megfosztották hivatása gyakorlásától, tanári állásából elbocsátották. Később, rövid kényszerűsünet után férjével Lányesókon, az általános iskolában kaptak munkalehetőséget, mint testnevelő tanárok. Fegyelméleten vették tudomásul sorsuk kedvezőtlen alakulását, újrakezdtek életüket és gyakorolták hivatásukat. Az iskolában a testnevelés oktatás alapvető feltételei is hiányoztak, és így arra kényszerültek, hogy sportpályát, tornatermet építsenek, szerszámokat és eszközöket készítsenek. Áldozatos munkájukat siker koronázta, tanítványaik szép eredményeket értek el a Baranya megyei iskolák közötti versenyeken, sporttalálkozókon, melynek következtében pécsi tanári állást kínáltak fel számukra, melyet hosszas rábeszélés után elfogadtak. Pécssett újult erővel léptek munkához, és a testnevelés oktatása mellett edzői tevékenységet is végeztek, nevet szerettek maguknak, kivívták a szakma megbecsülését.

A család 1963-ban Budapestre költözött, amikortól is haláláig a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetem testnevelési tanszékén dolgozott. A polgári jólétből a nélkülözéseken keresztül vezetett útja. Otthon teremtett, gyermekeket nevelt, eleget tett tanszéki kötelezettségeinek, elrendezte kis világát, teljes családban boldog életet élt, eltemette férjét, hivatásában is társát, féltő gondnal kísérté figyelemmel gyermekei bol-

dogulását, unokái születését és növekedését, miközben tisztelet és elismerés kísérte élete útján. Fél évszázados tanári, három évtizedes egyetemi oktatói munkássága során fáradhatatlanul munkálkodott tanítványai egészségmegőrzése érdekében, a testnevelés sajátos eszközeivel hatott mozgáskultúrájuk fejlesztésére és helyes pedagógiai módszerekkel erkölcsi arculatuk formálására. Iskolateremtő pedagógus egyénisége kihatott környezetére, hivatásszeretete és belső harmóniája mindig összhangban volt megjelenésével. Választható eleganciája, kifogástalan modora és a lényéből kisugárzó megértő szeretet éleken él és élni fog mindazok emlékeztében, akik ismerték. Öntudatos hivatásszeretettel gyakorolta mesterségét, foglalkozásait szakmai igényesség jellemezte, munkaköri kötelezettségén túlmenően haláláig szervezte és vezette a dolgozó nők tornáját. Az anyagi és erkölcsi megbecsüléssel nem sokat törődött, a foglalkozások látogatottsága, a tanítványok részéről megnyilvánuló szeretet és elismerés, a végzetek visszajelzése megerősítették abban a hitében, hogy törekvéseiben helyes úton jár, a testkultúra fejlesztése, a felnövekvő nemzedék egészségmegőrzése a nemzet felemelkedésének egyik, nem elhanyagolható eszköze. Szakmai felkészültsége, erkölcsi tartása, sokoldalú műveltsége, munkásszeretete és példás családi élete alapján az értelmiség fogalmával szemben támasztott követelmények mindegyikével rendelkező, kiegyensúlyozott, teljes életet élt. Munkássága elismerésül a Testnevelés és Sport Erdemes Dolgozója kitüntetés birtokában átvette a Magyar Testnevelési Egyetem aranydiplomáját, ötvenéves munkásságának elismeréseként. Emlékét megőrizzük. Nyugodjon békében.

Testnevelési tanszék

DIÁK ÉSZ

Van már Diák Ész is: Erről az elmúlt héten értesülhettünk egy, az egyetemen tartott sajtótájékoztatóról. Az elnevezés kicsit szokatlannak tűnik, ha kiderül, egy most alakult társadalmi szervezetről van szó: a Magyarországi Diákállalkozások Országos Érdekvédelmi Szövetségéről (a Diák Ész valóban gyorsabban kimondható). Az alapítók és a tagok (magánszemélyek és diákszövetkezetek) célja a szervezett megalakításával főként a diákállalkozások közös érdekeinek képviselete a vállalkozásokat érintő döntéseket meghozók felé. A szervezet által folytatott lobbymunka során felhasználhatják a diák munkának azt a sajátosságát, hogy a diák, ha maga keresi meg a megélhetéséhez szükséges összeget, nem várja az állam segítségét, a diák munka lehetősége a Diák Ész szerint komoly szociális feszültségeket enyhíthet. A szervezet által kialakított etikai kódexben deklarálják, hogy Diák Ész nevét reklámként senki nem használhatja fel, a tagok egymás munkáját nem csabíthatják el, csak ha ebben megállapodtak (bizonyos információk titkossága miatt), viszont a vállalkozások a nem fizető megrendelőkről és a

rosszul dolgozó diákokról tájékoztatják egymást, a diákok és a megbízók érdekében is.

És hogy egy diák munkát vállalva egy diákszövetkezetben, érzi-e a pénztárcáján a Diák Ész megalakulásának működésének előnyös hatását? Konkrétan, pénzben nem biztos, mivel az árat a megbízók felé nem tudják a vállalkozások emelni. Viszont a költségek csökkentésével, ami végül is a lobbymunka célja (adókedvezmények, egyéb támogatások), elérhető, hogy többet kereshessen a dolgozó diák. E téren egyébként már elérték egy igen jelentős eredményt a diákállalkozások képviselői: a diák munka után tavaly 44 százalékra tervezett tb járulékot „lealkudták” 10 százalékra. A Diák Ész egyébként társadalmi szervezetként hozzájárhat olyan forrásokhoz is (Központi Ifjúsági Alap, Gazdaságfejlesztési Alap), amelyekhez a vállalkozások külön-külön nem férnének hozzá.

Tehát a diák munka imidzsének, környezetének, hangulatának javításán kívül a Diák Észzel anyagilag is jól járhatnak.

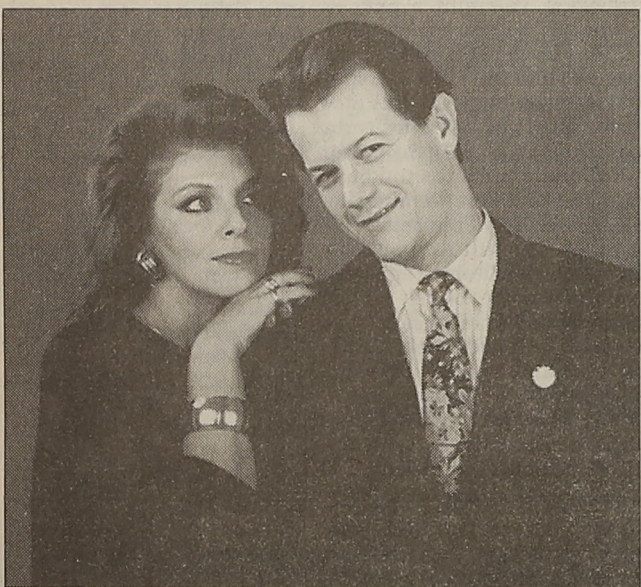
S. K.

Nyolc diákot jutalmazott a Sádt Győző Alapítvány

A Sádt Győző Alapítvány első díjazottjai május 11-én vették át az elismerő pénzjutalmakat. A tragikus körülmények között gyilkosság áldozatául esett, egykori közgázós diák emlékére családja és barátai alapították a díjakat. A kezdeti összeget Sádt Győző és a család megtakarított pénze jelentette, ehhez adódott a Skála adománya, a Postabank hozzájárulása és a Soros Alapítvány juttatása. A kétféle forrásból a kuratórium nyolc diákot jutalmazott a kuratórium. Tanulmányi átlaguk, közösségi és szakmai munkájuk, TDK-ik és egyéb tevékenységük alapján az alábbi diákok kaptak 25-10 ezer forintot: Uhlmann Csilla, Szűcs Eszter, Radó Márk, Fazekas Gyula, Ócsányi Andrea, Kárándi Diana, Gubcsi Lajos Levente.

Az ünnepségen Sádt Győző egyik barátja mondott emlékező beszédet, majd az édesapa adta át a díjakat. Ezután a család, a barátok és a kitüntetett diákok együtt mentek el a temetőbe Sádt Győző sírjához.

Rocksztar a padban

Zsádon Andrea és Szolnoki Tibor a vállalkozó művészházaspár

Szolnoki Tibor a Fővárosi Operettszínház vezető színésze, korábban a Rockszínház sztárja, ezúttal azzal lepte meg a könnyűműfaj kedvelőit, hogy beült a Közgáz padjaiba.

– Ugyanis vállalkozó lettem. Feleséggel, egyúttal kollégámmal Zsádon Andreával együtt kft.-t alapítottunk, Operett világa címmel, és úgy gondoltam, nem árt, ha a színészet mellett jártasságot szerzek az üzleti életben is.

– Konkrétan mi ez a vállalkozás? Csak nem azt akarja mondani, hogy az Operettszínházban nincs elég lehetőségük a fellépésre?

– A kft. megalakítására két dolog inspirált. Valóban az előző operettszínházi igazgatóság nem kényeztetett el bennünket szerepekkel. Kerestük az okát, hogy miért. Végül is arra az elhatározásra jutottunk, hogy majd mi megteremtjük magunknak a

fellépési lehetőségeit. Saját tapasztalataink alapján tudjuk, hogy a magyar operettirodalom biztos siker, amelyet Európában mi magyarok tudunk a legjobban előadni. Arra gondoltunk, hogy a tavasszal és nyáron Magyarországra érkező külföldi vendégeknek német nyelvű operettelőadással még emlékezetesebbé tesszük budapesti látogatásukat. Erre az ötletre alapítva kezdtük el a vállalkozásunkat, még tavaly.

– Úgy tudom, ez idő alatt a kft. az Arany János Színházban lépett fel.

– Valóban. Bécsben, miután megszereztük a Csárdáskirálynő német nyelvű előadásának jogát, amelyre garanciát adott a bécsi Volks Opera főrendezője és Zsádon Andrea, aki mint meghívott vendégművész gyakran szerepel osztrák és német színházakban – és megkezdtük a működésünket. A magyar közönség az eredeti 1915-ös német nyelvű Csárdáskirálynőt nem ismeri. Mi itthon a Békeffy fordította változatot játszunk, ugyanis a német eredetit a mi közönségünk nem találja elég humorosnak.

– A vállalkozás pénzügyi alapját rendszerint a legnehezebb megteremteni. Hogy sikerült?

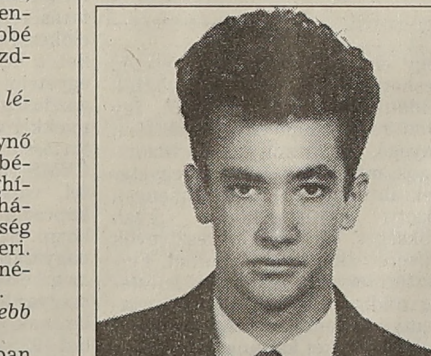
– Jelzőlogkölsönt vettünk fel, miután az első időszakban nem találtunk megfelelő szponzorokat az előadás támogatására. A bankhitelfelvétel hallatlan felelősséget is jelentett magunkkal szemben is, hiszen az otthonunk volt a jelzálog téjje, de felelősséggel tartoztunk azzal a nyolevanhat emberrel szemben is, akiknek munkát adtunk.

– Milyen volt a bemutató fogadtatása?

– A '93-as Tavaszi Fesztiválon mutattuk be az előadást, kitűnő szakmai sikerrel. Nyáron és idén tavasszal folytattuk a sorozatot. A sikerre jellemző, hogy a produkciót meghívták Kolumbiába a bogotai nemzetközi színházfesztiválra is. Egyébként az előadást az expo ideje alatt szeretnénk kiteljesíteni, hogy a nemzetközi vásárral ideérkező külföldiek szórakozási vágyát kielégíthessük.

– Mennyire volt sikeres gazdaságilag a vállalkozás?

– Miután ez egy kezdő vállalkozás, az első évben voltak nehézségeink. En magamról sem mondhatom azt, hogy egy minden hajjal megkent üzletember-producer vagyok. Ezért határoztam el, hogy a dolog tökéletesítése érdekében egy újabb diplomát szerzek a Közgáz gazdasági Egyetem KTI szervezésében indult vállalkozó-menedzser szakán. Így adódott, hogy februártól a színpadi szereplés mellett egyetemi hallgató is lettem. Könnyű fellépésnek ez sem ígérkezik, hiszen a két év alatt négy szemesztert kell elvégezni, de azt remélem, hogy az itt tanultak segítségemre lesznek a sikeres vállalkozásban.

Elment közülünk valaki. Örökre. Ismét kevesebben let-

tünk, mi közgázosok, mi másodévesek.

Úgy indult, mint mi mindnyájan. Lelkes volt, érdekelt minden. A Közgáz mellett az ELTE-re is járt. Közgázszakmatematikát akart lenni. A negyedéves vizsgákat még együtt izgultuk végig. Azután hirtelen vége. Soha többé nem láttuk. Nagyon csöndben hallgattuk a hírt. Szörnyű autóbaleset érte. Kevesebben vagyunk nélküle. Pesti Péter 23 éves volt.

16-os csoport

Az ISC Alapítvány

pályázatot hirdet az

„Ernst & Young chair at the ISC”

státus elnyerésére, mely havi 25 000 Ft ösztöndíjjal jár.

pályázhatnak a BKE azon

oktatói,

akik már tanítottak az ISC-ben és az 1994/95-ös tanév őszi szemeszterében az üzleti tudományok valamelyikét oktatták fogják.

A pályázati lap átvethető és további információ kérhető:

Nagy Noémi ISC iroda, 134-es szoba

Jelentkezési határidő: 1994. június 17.

REKLÁMGENERÁCIÓ

Újabb ötlettel állt elő a MADE (Marketing Diák Egyesülés) a Reklámgeneráció című konferencia megszervezésével.

Ez a fiatal szervezet ezzel a rendezvénnyel produkálta megalakulása óta legnagyobb sikerű teljesítményét. Az igazán színvonalas és jól megrendezett esemény rendkívül népszerűnek bizonyult a hallgatók körében. Jó néhány diáktársammal együtt hallgattuk végig az egész napra szóló műsort. Változatos, érdekes és nagyon tanulságos volt számomra. A percek gyorsan pergeket, hiszen minden előadónak körülbelül egy óra áll rendelkezésére. A következő témákat ölelte fel az esemény: A Cerbona Kft. és az Aranyok reklámstratégiája, a HBO Magyarország, a Zweifel Chips reklámkampánya, a direct mail szerepe a reklámozásban, valamint bevezetés a reklámkészítés rejtelmeibe.

Jó lenne, ha hasonló konferenciák a jövőben is lennének. Várjuk a folytatást!

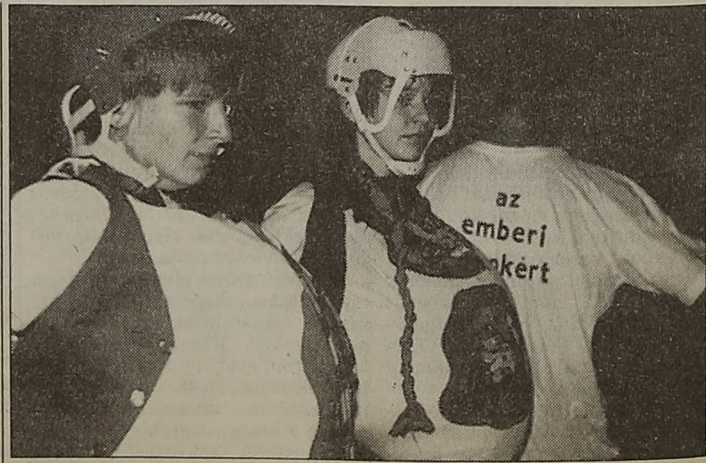
Kollégiumi igénylés

Felhívjuk mindazon tanszék, öntevékeny csoportok, diákszervezetek figyelmét, akik 1994 nyarára szakmai gyakorlatos csoportok részére vagy más csoportos szervezésre kollégiumot igényelnek, hogy kérésüket 1994. május 13-ig nyújthatják be a Kollégiumi Tanácshoz.

A későbbiekben nem tudjuk figyelembe venni a kérelmeket az átfutási idő rövidsége miatt.

Kérjük, igényeiket a Varga Jenő Kollégiumba, Bejcziné Horváth Irmának juttassák el.

Kollégiumi Tanács

Pocakosok

Dr. Harald WINKEL professzor a gazdaságtörténeti tanszékén

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum és a gazdaságtörténeti tanszék vendége volt Prof. Dr. Harald Winkel, az Universitát Stuttgart-Hohenheim, valamint – a koblenzi székhelyű –, Németországban az egyetlen alapítványi jellegű közgazdasági főiskola gazdaságtörténet tanára április 11-16-á között. Winkel professzor neve jól ismert a hazai gazdaságtörténetesek között. Hosszú évek óta szerkeszti a rangos „Zeitschrift für Agrargeschichte und Agrarsoziologie” c. folyóiratot, nevéhez fűződik az immár patinás „Scripta Mercaturae” folyóirat és kiadó, amely címevel ellentétben nemcsak kereskedelem, hanem a legújabb értelemben vett gazdaság- és társadalomtörténeti tanulmányok, illetve kötetek megjelentetője.

Winkel professzort és feleségét Andorka Rudolf rektor úr is fogadta.

„A német mezőgazdaság a XIX. században” címen tartotta meg előadását Harald Winkel a gazdaságtörténeti tanszéken. Az átfogó témát kívánta behatárolni az alcím: „A szabadkereskedelemtől a védővámokig.” Winkel professzor a demográfiai háttérrel kezdte előadását, majd a XIX. század első felének konjunktúrális viszonyait vázolta. Az ármeghatározásokat nemcsak a háborús esztendőket, hanem az időjárási események is nagyban befolyásolták. Az alacsony árak, a mezőgazdaság szerény jövedelmese már a XIX. század első felében megindította a faluról való elvándorlást, illetve a XIX. század közepétől a mostoha mezőgazdasági adottságú térségekből megkezdődött a kivándorlás, főként az Amerikai Egyesült Államokba, illetve Dél-Amerikába.

A század közepére egyébként a mezőgazdasági fellendülés volt a jellemző, a nyomásos gazdaságteremtést teljesen kiszorította a

vetésforgó, A. D. Thaer tanai nyomán teret hódított a racionalizálás, J. Liebig felismerései új fejezetet nyitottak a trágyázásban; megnövekedett a szántók aránya, s még számos más tényező együttes hatásaként 1820 és 1860 között 50%-kal emelkedtek a hozamok. A növénytermesztésen belül nagyobb teret kaptak az ipari és a takarmánynövények. F. W. Raiffeisen nevével a hitelviszonyok javulása fémjelmezhető. Ugyancsak a század közepén vált érezhetővé a vasútépítés hatása, amelynek eredményeként korszerűsödött a szállítás, s a mezőgazdasági termékek eljuthattak oda is, ahová a korábbiakban a jelentős csatornaépítés ellenére sem lehetett olcsón fuvarozni.

Az iparosodás és az urbanizáció a belső, a vámkok fokozatos lebontása pedig a külső értékesítést könnyítette meg, így némi leegyszerűsítéssel az 1850-1870 közötti évtizedeket tekinthetjük a XIX. századi német mezőgazdaság aranykorának. Az agrárkivitel haszna és az olcsó – főként angliai – iparcikkek behozatala elégedettséggel töltötte el a mezőgazdasági árufelesleggel rendelkező birtokosokat.

Az 1870-es években azután fokozatosan romlottak a külkereskedelmi feltételek. Importáltak gabonát Hollandiából, de a nagy konkurenciát az olcsó amerikai gabona jelentette. Egyrészt az amerikai fogyasztási struktúra európaiatól eltérő volta, másrészt a tengeri szállítás költségeinek radikális csökkenése mind az amerikai gabona ármeghatározó szerepét erősítette. Így az agrárius körök egyre hangosabban követelték a védővámok bevezetését, ami persze belső ellenállást váltott ki. A keleti térség junkerei azonban szövetségesekre leltek a német iparbárokban, akik saját termékeik realizálása reményében tá-

rogatták a behozatali vámkok felállítását. Így 1879-től fokozatosan épült ki az agrár-vámvédelem, amelynek hatása máig érezhető a német gazdaságpolitikában, noha a XIX. század elején tapasztalható 90%-ról mára mintegy 2%-ra csökkent a mezőgazdasági keresők részaránya. A védővámok bevezetésének politikai, államháztartási és egyéb vetületeire ugyancsak kitért Winkel professzor nagy érdeklődéssel figyelt előadásában.

Az előadást követően kérdések és hozzászólások hangzottak el dr. Bora Gyula egyetemi tanár, dr. Eddie M. Scott kanadai vendégprofesszor, dr. Csató Tamás egyetemi docens, dr. Szávai Ferenc tudományos főmunkatárs, valamint e sorok írója részéről.

Április 15-én az Idegen nyelvi Oktatási és Kutatási Központban dr. Pongrácz Judit egyetemi tanár – nyelvtanári kurzusának hallgatóival – fogadta Winkel professzort. A német gazdaságtörténet-írás múltját vázoló bevezető után számos – máig ható – gazdaság- és társadalomtörténeti kérdést tettek fel a németül tanuló nyelvtanároknak, akik természetesen a mai német gazdaság fejlődési feltételei és az egyetemes követő nehézségei ugyancsak élénken érdekeltek. Jó hangulatú kötetlen beszélgetéssel ért véget ez a konzultáció.

BUZA JÁNOS

Hét év alatt 500 ezer vendég Mi lesz a KDC nyereségével?

Fennállásának egyik kiemelkedő eseményeként 500 ezredik vendégét fogadta a Közgáz Diák Centrum május 6-i buliján.

– Hogyan állapították meg, hogy éppen ezen az estén adjátok el az 500 ezredik jegyet? – kérdeztük Kelemen Zoltán klubvezetőtől.

– A legelső buliktól kezdve naprakész nyilvántartást vezetünk a péntek esti programok látogatottságáról. Egy-két évig egy füzetbe írogattuk, mikor hányan voltak itt, később számítógépre kerültek az adatok. Ha valaki kíváncsi rá, meg tudjuk mondani 1987-ig visszamenően bármelyik buli pontos nézőszámát. A péntek esti „nagy” KDC-rendezvényeknek május hatodikán fogadtuk az 500 ezredik látogatóját, de hogy elkerüljük a pénztár előtti esetleges helyzetkedésekből adódó konfliktusokat, az aznap fizetővendégek közül kisorsoltuk az ünneplést.

– Ki volt a szerencsés vendég és milyen ajándékokat kapott?

– Egy fiú volt, aki állandó szponzorunk, a Camel, és egy alkalmi támogatónk, a Zwack Kereskedelmi Kft. ajándékait kapta. A Zwack a Cinzano vermouth-ot reklámozta ezen az estén, így 500 ezredik vendégünknek is Cinzano ajándékokat ajánlottak fel.

– Mi lett a sorsa tavalyi nyereségeteknek? (Azért kérdezem

ezt, mert amíg létezett a közművelődési bizottság, addig a klub nyereségének egy részéből e tiszteletlen keresztül az egyetemi öntevékeny diákközösséget, az egyetemi közművelődést támogatta. Ma már azonban nem működik ez a fórum.)

– Először is hadd pontosítsak: ne nyereségről, hanem pénzmaradványról beszéljünk, mivel a KDC az egyetem, tehát egy költségvetési szerv keretében működik, s így maradványérdekeltségű. Ami a tavalyi pénz felhasználását illeti, erről minden év elején a gazdasági főigazgató és jómagam közösen szoktunk dönteni. Egyébként ügyrendünk is így rendelkezik – legalábbis addig, amíg az ügyrendet, vagy ezt a pontját hivatalosan nem érvénytelenítik.

Az elmúlt évi összeggel kapcsolatban idén januárban egyeztetettük álláspontunkat Tóth Tamás gazdasági főigazgatóval, majd elkészítettünk egy feljegyzést, amely pontokba szedve rögzítette a megbeszélést. Így közművelődési célra 1,2 millió forintot fordítanánk, százezer forinttal támogatnánk az alakulóban lévő egyetemi egyesületet, és ami szerintünk talán a legfontosabb, másfél millió forint jutna a KDC által használt területek, főleg az első emeleti zsbongó, illetve az érintett WC-k felújítására. A maradékból egyéb kiadásokat fedeznének

(például ebből vettünk pénztárgépeket a büfékbe, amikre sürgősen szükségünk volt, hiszen jogszabály teszi kötelezővé a használatukat).

Sajnos, ez a feljegyzés ma sincs aláírva. Többször is rákérdeztem, míg végül – szóban – azt a választ kaptam, hogy a pénzelosztás nem a mi dolgunk, a dokumentumban leírtakkal ne foglalkozunk. Most azt nem is részletezem, hogy még mi mindennél volt szó a feljegyzésben, amelyekre szintén mielőbb választ szeretnénk volna kapni. Nem tételezem fel senkiről, hogy szándékosan tartana bizonytalanságban, de tény, hogy még ma sem áll rendelkezésünkre egy-két olyan alapvető információ, amelyek nagyon fontosak lennének a gazdálkodásunkhoz. Nyitott kérdés az is, hogy a közművelődési bizottság „elhalása” után, milyen csatornán juthat el a diákokhoz a közművelődés segítésére fordítandó összeg. Az említett helyiségek felújítására tett ajánlatunkra pedig azt válaszolták, hogy az egyetem ezt nem a KDC által megtermelt pénzből kívánja megoldani...

A kérdésedre végül is csak annyit tudok biztosan felelni: nem tudom, hogy a klub tavalyi pénzmaradványát, mikor és mire fogjuk fordítani – ha egyáltalán lesz beleszólásunk ebbe.

K. S.

Pályázati felhívás a Skála-COOP Rt. tanulmányi díjra

A Skála-Coop kezdeményezésére a Skála-Coop és egyetemünk között 1986. március 16-án aláírt megállapodás alapján a Skála-Coop a hallgatók mind színvonalasabb szakmai és közéleti tevékenységének ösztönzésére jelentős összeget bocsát az egyetem rendelkezésére. A felajánlott keret tanévenként – komplex értékelés alapján – az évfolyamok legjobb eredményt elérő hallgatóinak jutalmazására, továbbá egy-egy részterületen (például tudományos munka) kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatók anyagi elismerésére fordítható.

Ebben a tanévben erre a célra 360 000 forint áll rendelkezésünkre.

Ebből az I., II., III., és a IV. évfolyamon évfolyamonként egy-egy I., II. és III. díjat, és néhány különdíjat az e tanévi teljesítmény alapján

a következő tanévnyitón osztunk ki. Az I. díj 40 ezer, a II. díj 30 ezer, a III. díj 20 ezer, a különdíjak pedig 2-5 ezer forintot jelentenek.

A komplex értékelés és rangsorolás a következők alapján történik:

1. Tanulmányi eredmény, maximum 40 pont.

A két félév tanulmányi eredményének együttes átlaga legyen legalább 4,0. (A tanulmányi átlagot a dékáni hivatalok igazolják.)

2. Szakmai tevékenység, maximum 15 pont.

Az értékelés elemei: tanulmányi verseny, házi dolgozat, tanszéki munka, az SG-ben végzett oktatói, az Econmixban, az AIESEC-ben és a szakkollégiumokban végzett szakmai munka. (A munkát az adott szervezet vezetése igazolja.)

3. Tudományos munka (TDK), maximum 20 pont.

Az értékelés alapja: az elfogadott TDK-dolgozatok száma és helyezése. (Az értékelést a hallgatói tudományos tanács végzi.)

4. Közösségi munka, maximum 8 pont.

Az értékelés alapja: egyetemi és kari tanácsotgi munka, valamint a különböző közösségekben végzett szervezői munkák. (A tevékenységet az adott terület vezetése igazolja.)

5. Közművelődési tevékenység, maximum 7 pont.

Az értékelés alapja: művészeti együttesekben, a Közgáz vagy más lap munkatársaként végzett folyamatos munka. (A tevékenységet az adott terület vezetése igazolja.)

7. A kuratórium pontszáma, maximum 3 pont.

Adható az előző tényezőkhöz nem illő, ott nem értékelhető tevékenység, magatartás alapján.

A Skála-Coop díjai pályázati úton nyerhetők el. Pályázhat és részt vesz az értékelésben minden hallgató,

aki ellen nem folytatnak fegyelmi eljárást,

és a vázolt tanulmányi követelménynek (tanulmányi átlaga legalább négyes) megfelel.

A díjakat a fenti szempontok alapján

3 tagú kuratórium ítéli oda.

Tagjai a Skála-Coop vezérigazgatója, az egyetem rektora, a hallgatói tagozat vezetője vagy megbízottai.

Az egységes követelmények és értékelés biztosítása érdekében a pályázatra az illetékes dékáni hivatalok tanulmányi előadóitól, továbbá a hallgatói tagozaton átvezető

pályázati lapon lehet jelentkezni.

A pályázati lapokat június 30-ig kell leadni a tanulmányi előadóknál. Budapest, 1994. május

DR. KOLLARIK AMÁLIA
kuratóriumi titkár

Pihí

A királyhelmecci pionírok

Hamarosan véget ér az első tanév a KVE történetében. Ez néminemű számításra ad okot.

Mi is ez a „városi egyetem” – kérdezik gyakran az érdeklődők? Ez kérem szépen a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Királyhelmecci Kihelyezett Tagozata, jön a válasz kapásból. Ezzel el is mondtunk mindent, de a tisztelt érdeklődő nem sokkal lett okosabb. Egyetemünk egyedü-

lálló a maga nemében, szlovákiai viszonylatban. Csak a KVE-n folyik felsőfokú közgazdász-képzés magyar nyelven. Egyetemünk új színfoltot hozott városkánk szürke hétköznapjaiba. Egy csapásra híressé tette a Felvidék keleti védőbástyáját, Királyhelmeccet. Sorsunk alakulásának nagy figyelmet szenteltek a szlovákiai médiák. Ezt a ténytet egyes esetekben elég nehéz volt elviselni.

Iskolánk létjogosultságát sokak megkérdőjelezték.

Vezető politikusaink szemében szálla volt a KVE. Hosszú csatározások után végül is tisztázódtak a dolgok.

Nekünk, diákoknak nem kellett ezzel foglalkozni, időnk sem volt rá. A tanulásra kellett fektetni a fő

hangsúlyt. Kéthetes budapesti intenzív tanfolyammal kezdtük a szemesztert a Közgázon. A budapesti élet mindannyiunkat lenyűgözött, mondanom sem kell, a tanulás rovására. Eltelt, szép volt, jó volt, már vártuk, mikor lesz a következő.

Október elején 26-an álltunk a startnál. A társaság hamar összerázódott. Kezdődhet a királyhelmecci oktatás. Tanásaink egy részét még Budapesten megismerhettük. Azt hiszem, kialakult a kölcsönös szimpátia.

Új tantárgyaink listájának szemrevételezése után kezdetben akadtak némi kétségeink, Mikroökonomia, számvitel, matematika, analízis és a többi. Vajon mi fán teremnek ezek? Kétségeink szélsőben eloszlottak az első előadásokat követően. Minden világossá vált, teljesen egyértelműnek tűnő összefüggések – egészen az első feladat megoldásáig, a nagyon sokszor idézett régi-régi mintaképünk értelmezéséig. „Tanulni, tanulni, tanulni!”

Na azért mi sem vagyunk stréberek. Más is irritálta

immáron földuzzasztott szürkeállományunkat. Mi lesz a híres egyetemi diákkérettel? Megszerveztünk hát pár, kellemes környezetben eltöltött magas szintű szemeszert, a helyi természet adta lehetőségek kóstolójával. A hegy levének izleltetése közben merészen néztünk a majdani vizsgák elébe. Be kellett látnunk hamarosan, hogy nem ez a célravezető eszköz a siker eléréséhez.

Egy hét, két hét, Mikulás, karácsony, szilveszter – vizsgaidőszak. Ez csontig hatolt. Véres szemek, a téli tagját megszegyénítő hófehér arcok: Tanár úr kérem, én kérszültem. Talán próbálja meg legközelebb.

Egy fénysugár a sötét égbe: Újra Budapest. Utolsó leheletnyi erőnket is összeszedve, az igazi Trebičcset is meghazudtolva

20 ember sikeresen vette az akadályokat.

Már igazán jól jött egy kis lazítás. Sajnos, mint minden jónak, egyszer ennek is vége szakadt. Immár újabb tárgyak színes skálájával gyarapodván nekivágtunk a nyári szemeszternek. Újabb nyálánságok. Egyetemi klubot kellene alapítani. Szerény lehetőségeink mellett, klubéletünk kulcsmondata a Wolf 3D. exe lett. Boszorkányos ügyességű számítógépes játékosá vált nemely társunk.

Az oktatás blokkrendszerű, ezért feszített a munkatempó. Megbirkózunk vele. Hátránya, hogy egyre kevesebben a szabad időnk. Ennek ellenére jól érezzük magunkat. Szünetekben nemcsak a tegnapi film boncolgatása a téma, hanem itt-ott felszejjük egy-egy: „tőzsdén jegyzett árfolyama, X. Y. kisvállalkozása, árrugalmassága, valószínűsége” mondatfoszlány.

Általános tetszést váltott ki Bokros Lajosnak, a Budapesti Bank vezérigazgatójának előadása. Színvonalas és érdekes előadásokban naponta részünk van, tanárainknak köszönhetően. Ebben természetesen nagy része van igazgatóknak, egyetemünk mozgatórugójának, Gilányi Istvánnak.

A tanuláson kívül viszont teljes gőzzel zajlik a tavasz. Csak lenne egy kicsit több időnk. Időből soha nincs eleget. Itt a nyári vizsgaidőszak. Ez kissé elszomorító, de se baj, mély lélegzetet veszünk, rátaposunk a (köz)gázpedálra, és a jövő évi elsős csajokra gondolva megbirkózunk a ránk rótt feladatokkal, hogy jó pár év elteltével hősi eposzok dicsőítsék a KVE pionírjainak büszke és nemes tetteit.

Szaniusz Zsolt
I. évf. hallgató

KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS

I. RÉSZ

Bevezető rendelkezések

A Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. törvény), a Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. törvény), a Felsőoktatásról szóló (1993. évi LXXX. törvény), valamint a fenti törvényekhez kapcsolódó végrehajtási utasítások és rendeletek keretei között a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetem rektora, mint munkáltató, és a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetemen működő szervezete a reprezentativitás alapján, mint az egyetemen közalkalmazotti jogviszonyban állók érdek-képviselői szervezete az alábbi KOLLEKTÍV SZERZŐDÉST köti:

1. A KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS CÉLJA, TARTALMA ÉS HATÁLYA

A szerződés a fenti törvények, az azokat kiegészítő végrehajtási utasítások és rendeletek keretei között szabályozza a közalkalmazott és a munkáltató jogait, kötelezettségeit, ezek gyakorlásának módját, az ezzel kapcsolatos eljárási rendet, valamint a szerződést kötő felek kapcsolatrendszerét.

1.1 A kollektív szerződés időbeli hatálya

a) A kollektív szerződés 1996. december 31-ig szól. Szabályait kihirdetése napjától kell alkalmazni.

b) A munkáltató a Közgazdaság című egyetemi újságban történő megjelentetéssel gondoskodik arról, hogy a közalkalmazottak a szerződés tartalmát megismerhessék.

c) A tárgyévi juttatásokra vonatkozó költség- és forrástervek minden év márciusában a felek elkészítik és nyilvánosságra hozzák.

d) A tárgyévi juttatásokat január 1-jére visszamenő hatállyal csak a közalkalmazottakra kedvezőbb feltételek és juttatások esetén lehet megváltoztatni.

1.2 A kollektív szerződés személyi hatálya

a) A szerződés kiterjed a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetemen, mint munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló dolgozóakra, tekintet nélkül arra, hogy tagjaik-e a szerződést megkötő szakszervezetnek.

b) A Magyar Tudományos Akadémia állományában lévő, de a Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetemen, mint a munkavégzés helyén munkát végző közalkalmazottakra a kollektív szerződés a munkavégzés és a munkarend tekintetében alkalmazható.

2. A KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA, FELMONDÁSA ÉS MEGSZŪNÉSE

2.1 A kollektív szerződés módosítása

a) A kollektív szerződést módosítani kell, ha
- változik a magasabb szintű jogi szabályozás,
- ha változnak a gazdálkodás feltételei.

b) A kollektív szerződés módosítására bármely közalkalmazott, közalkalmazotti közösség, közalkalmazotti érdekképviselő, vagy a munkáltató javaslatot tehet.

c) A módosítási javaslat a munkáltatóhoz és a szerződést kötő szakszervezethez is benyújtható, az átvevő köteles a javaslatot a másik félnek megküldeni. A módosító javaslatot érdemben kell elbírálni, és egy hónapon belül meg kell válaszolni.

d) A kollektív szerződést annak lejártá előtti legalább három hónappal felül kell vizsgálni, s ha a felek nem látják szükségesnek a módosítást, az időbeli hatály meghosszabbítható.

e) A kollektív szerződés módosításának hatálybalépéséről minden esetben külön kell rendelkezni.

2.2 A kollektív szerződés felmondása

a) A kollektív szerződést az azt megkötő bármelyik fél három hónapos határidővel felmondhatja, a másik félhez címzett írásbeli nyilatkozattal. A kollektív szerződés a hatályba lépéstől számított hat hónapon belül nem mondható fel.

b) A felek megállapodtak abban, hogy a felmondást követő két héten belül egyeztető bizottságot hoznak létre a felmondás okainak megvizsgálására és az új kollektív szerződés előkészítésére. Megvizsgálják annak a lehetőségét, hogy a kollektív szerződés módosításokkal vagy részlegesen hatályban tartható-e.

2.3 A kollektív szerződés megszűnése

a) A kollektív szerződés megszűnik a felmondási idő lejártával.

b) Az érvényesség lejártával, ha a szerződést kötő felek nem rendelkeznek az időbeli hatály meghosszabbításáról.

II. RÉSZ

A munkáltató és a szakszervezet együttműködése

1. A SZAKSZERVEZETI JOGOK RENDSZERE

A szakszervezet és a munkáltató együttműködésének során az adatok védelmét a vonatkozó jogszabályok szerint biztosítani kell. Az adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon adhatók át. A szakszervezet képviselői a szolgálati titkot, valamint a személyiségi jog által védett adatokat megőrzik, amennyiben ilyenek birtokukba jutnak.

2. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS SZAKSZERVEZETI ALAPJAI

A szakszervezet és a munkáltató partnerségi szintjei:

a) egyetemi szint – FDSZ szb-titkára

b) kari szint – kari titkárok
c) önálló szervezeti egységek – a szervezeti egység titkára
d) szervezeti részegységek – szakszervezeti bizalmi

3. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS TECHNIKAI FELTÉTELEI

A munkáltató a szakszervezettel való együttműködési szerződés alapján térítésmentesen

- berendezett irodahelyiséget;
- infrastruktúrahaszárat;
- másolási, sokszorosítási lehetőséget;
- a szakszervezeti tevékenység gyakorlásával összefüggő utazásokhoz egyetemi gépkocsi használatára lehetőséget;
- közlemények, tájékoztatók, felhívások kifüggesztésére, illetve a Közgazdaságban való megjelentetésre lehetőséget;
- az eseti szakszervezeti rendezvények megtartásához egyetemi helyiséget biztosít.

4. A SZAKSZERVEZETI TISZTSÉGVISELŐK MUNKAIKÓ-KEDVEZMÉNYE

A szakszervezet tájékoztatja a munkáltatót a kedvezményezett személyéről, a törvényesen igénybe vehető munkaidő-kedvezmény mértékéről, annak várható időpontjáról. Amennyiben a munkaidő-kedvezmény igénybe vétele a munkáltató rendeltetésszerű működését veszélyeztetné, a kölcsönös érdekeket szem előtt tartva egyeztetés útján kell a helyzetet rendezni. A munkaidő-kedvezmények és a képzés céljára biztosított rendkívüli szabadság megállapításához a szakszervezet köteles hiteles adatokat (és azok változását) a munkáltató rendelkezésére bocsátani. Az adatok közlése az alkotmányos jogok sérelmére nem vezethet.

5. A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA

A munkáltató nem kérhet nyilatkozatot a közalkalmazottól szakszervezeti hovatartozásáról, kivéve, ha a közalkalmazott rendelkezik, hogy illetményéből a szakszervezeti tagdíját levonják.

6. EGYÜTTMŰKÖDÉS SZTRÁJK ESETÉN

A munkáltatónak és a szakszervezetnek a sztrájkot megelőzően meg kell állapodniuk a „még elégséges ellátás” kritériumairól. A munkabeszüntetés ideje alatt is működtetni kell azokat a berendezéseket, amelyek leállítás helyrehozhatatlan károkat okozna. A munkabeszüntetés ideje alatt is gondoskodni kell az épületek megfelelő őrzéséről, az elemi károk elhárításáról, megelőzéséről. Az ezekre a feladatokra kijelölt közalkalmazottak a sztrájkra való hivatkozással sem tagadhathják meg a munkavégzést. A „még elégséges ellátást” szolgáltató közalkalmazottat díjazás és a munkavégzés alapján járó egyéb juttatások megilletik.

III. RÉSZ

A közalkalmazotti jogviszony

A munkáltató sem a közalkalmazotti jogviszony létesítésekor, sem az előmeneteli és illetményrendszer alkalmazásakor nem alkalmaz hátrányos megkülönböztetést a közalkalmazottak között nem, kor, nemzetiség, faj, származás, vallás, érdek-képviselői szervezethez való tartozás, politikai meggyőződés miatt.

1. A KÖZALKALMAZOTTI JOGVISZONY LÉTESÍTÉSE

Közalkalmazotti jogviszony határozatlan vagy határozott időre létesíthető. Áthelyezéssel a munkáltató csak az előző munkáltatójánál közalkalmazottként vagy köztisztviselőként foglalkoztatottat alkalmazza.

A kinevezési okmányának tartalmaznia kell (a törvényben foglaltakon kívül):

- a munkába lépés napját,
- határozott időre szóló kinevezéskor a határozott idő lejártát,
- határozatlan időre szóló kinevezéskor, ha a vezető munkakör határozott időre szól, ennek lejártát, valamint az azt követő munkakört,

- az alapilletményt, az illetménypótlékot/pótlékokat,
- a gyakornoki időre és vizsgára vonatkozó kikötéseket,
- a próbaidő lejártának napját,
- a közalkalmazott munkáját irányító vezető beosztását.

1.1 A pályázati eljárás

A vezető oktatói (egyetemi tanár, docens) munkakörök, a magasabb vezető állások és a kollégiumigazgatói állás pályázat útján tölthetők be.

a) Az egyetemi SZMSZ tartalmazza a magasabb vezetői állások pályáztatásának, illetve a megbízások meghosszabbításának szabályozását, valamint a vezető oktatói kinevezések követelményeit. Az eljárások rendjét a személyzeti (humánpolitikai) munka ügyrendje tartalmazza.

b) Meghatározott magasabb vezetői vagy vezetői állásokra benyújtott pályázatokat a munkáltató által felkért szakértői bizottság véleményezi, s a pályázat beadási határidejének lejárta után 15 napon belül (rangsorolt) javaslatot tesz a döntésre. A szakértői bizottság tagja a szakszervezet és a közalkalmazotti tanács 1-1 képviselője is. A szakértői bizottság tevékenységét a személyzeti (humánpolitikai) munka ügyrendje szabályozza.

c) A pályázatok elbírálásánál előnyben kell részesíteni az egyetemen már közalkalmazotti jogviszonyban álló pályázót, ha az a külső pályázókéval azonos értékű.

d) Ha az egyetemen határozatlan időre szóló közalkalmazotti jogviszonyban álló pályázat elnyerése vagy választás útján határozott időre szóló vezetői megbízást kap, az nem érinti határozatlan időre szóló jogviszonyát. A megbízás lejártá után a volt vezetőt eredeti, vagy végzettségének és képességeinek megfelelő munkakörben kell foglalkoztatni.

1.2 Próbaidő

Közalkalmazotti jogviszony létesítésekor próbaidő köthető ki. A próbaidő mértéke három hónap. Ha a kinevezés hat hónapról rövidebb időtartamra szól, akkor nem lehet próbaidőt kikötni.

1.3 Az összeférhetlenség

a) Nem bízható meg magasabb vezető- vagy vezető beosztás ellátásával az a személy, aki közeli hozzátartozójával vagy saját magával elszámolási vagy ellenőrzési kapcsolatba kerülne. E tilalom alól – indokolt esetben – a munkáltató felmentést adhat.

b) A magasabb vezető- vagy vezető állású közalkalmazott az általa irányított szervezeti egység tevékenységi körébe eső munkavégzésre irányuló további jogviszonyt nem létesíthet, kivéve a szerzői jog védelme alá eső, továbbá a tudományos, az oktatói vagy az ismeretterjesztő tevékenységet.

c) Egy adott – alaptevékenységen kívüli – megbízás témafelelőségének, illetve a feladat elvégzéséért felelős vezetőnek közeli hozzátartozója az adott témában nem foglalkoztatható.

2. A KÖZALKALMAZOTTI JOGVISZONY MEGSZŪNÉSE ÉS MEGSZŪNTETÉSE

A törvényben meghatározott esetekben a közalkalmazottat végkielégítés illeti meg.

2.1 A rendkívüli lemondás jogának gyakorlása

A közalkalmazott a rendkívüli lemondás jogát az azt kiváltó ok keletkezésétől számított egy éven belül gyakorolhatja.

2.2 Felmentés a munkáltató részéről

a) Ha a felmentés nem fegyelmi eljárás következménye, a szervezeti egység vezetőjének meg kell vizsgálni, van-e lehetőség az érintett foglalkoztatására az egyetemen más, végzettségének és tudásának megfelelő munkakörben. Ha ez nem lehetséges, lehetővé kell tenni a korengedményes nyugállományba helyezést, amennyiben a törvény által előírt feltételek fennállnak. Ha a felkínált munkakört a közalkalmazott nem fogadja el, ezt a tényt a felmentési okmányban rögzíteni kell.

b) Ha a közalkalmazott felmentésének kezdeményezésére alkalmatlanság, vagy nem megfelelő munkavégzés miatt kerül sor, az érintett védekezését a felmentést megelőző eljárás során, vagy az azt követő nyolc napon belül terjesztheti elő. Szakszervezeti tag közalkalmazott kérheti, hogy a védekezés előterjesztésénél a szakszervezet képviselője legyen jelen.

2.3 Nyugállományba vonulás

Egy évvel az előtt, hogy a közalkalmazott eléri a nyugdíjkorhatárt, a munkáltatónak személyes beszélgetést kell vele kezdeményeznie. A beszélgetés során a közalkalmazottnak nyilatkozni kell arról, hogy nyugdíjba szándékozik-e vonulni, illetve a munkáltatónak tájékoztatnia kell az érintettet a további foglalkoztatás lehetőségéről vagy a nyugdíjazás kezdeményezésének időpontjáról.

3. A MUNKAVÉGZÉS

A közalkalmazottat a közalkalmazotti jogviszony létesítésekor, a 180 naptári napot meghaladó tartós távollét (gyes, katonai szolgálat, betegség stb.) utáni munkába álláskor, illetve rendkívüli eseményt követően (baleset) tűz- és munkavédelmi oktatásban kell részesíteni.

3.1 Munkára képes állapot

Nincs a közalkalmazott munkára képes állapotban, ha alkohol vagy kábítószerek befolyás alatt áll. Amennyiben munkaképtelen állapot gyanúja merül fel, a munkáltató kezdeményezheti az alkoholszondás vizsgálatot, vagy kérheti orvosi vizsgálat lefolytatását, s a munkavállalót felmentheti a munkavégzés alól az eljárás idejére. A vizsgálat eredményétől függetlenül a továbbiakról intézkedni.

3.2 A jelenlét igazolása

A jelenlét igazolása a szervezeti egységeknél a helyben kialakított rendszer szerint történik. A közalkalmazott köteles közvetlen munkahelyi vezetőjét a lehető legrövidebb időn belül értesíteni, ha betegség vagy más ok miatt nem tud munkarendjének megfelelően a munkahelyén megjelenni, illetve munkakörét ellátni. A szervezeti egység (hivatal) vezetője a távollétekről tájékoztatja a bér- és munkaügyi osztályt a pontos illetményszámolás (táppénz) és a munkavégzés alapján járó juttatások (ebédjegy) elszámolása érdekében.

3.3 Képzés, továbbképzés

A munkakör ellátásához szükséges iskolai rendszerű vagy tanfolyami képzésben való részvételt a munkáltatói jogkört gyakorló vezető engedélyezhet, illetve rendelhet el. Három hónapról hosszabb tudományos képzésben való részvételt (PhD., külföldi ösztöndíj stb.) a rektor engedélyez.

a) A munkáltató csak a közalkalmazott hozzájárulásával kötelezheti vizsga letételével járó tanfolyami, illetve egyéb képzésben való részvételre azt, akinek öregségi nyugdíjra való jogosultságig kevesebb mint öt év van hátra; a terhes nő; azt az anyát, akinek egyévesnél fiatalabb gyermeke van, illetve azt, aki kettő vagy ennél több tizenhat évesnél fiatalabb gyermeket nevel és az MT 132. par. (2) bekezdése alapján gyermeke(i) után pótszabadságra jogosult.

b) Ha a közalkalmazott saját kezdeményezésére nem iskolai rendszerű továbbképzésben vesz részt, csak tanulmányi szerződés alapján vehet igénybe munkaidő-kedvezményt. Tanulmányi szerződés csak a közalkalmazottal köthető, aki az egyetemen főfoglalkozású, határozatlan időre szóló jogviszonyban áll és legalább egy éve az egyetem alkalmazottja.

c) A tanulmányi szerződés rögzíti a felek megállapodását a munkáltató által nyújtott kedvezményekről és a közalkalmazott kötelezettségeiről. Ha a közalkalmazott tanulmányai befejezése előtt vagy a befejezést követő egy éven belül saját kezdeményezésére munkaviszonyát megszünteti, a munkáltató által kifizetett tandíjat vissza kell térítenie. Ha a közalkalmazott saját hibájából nem fejezi be eredményesen tanulmányait, a tandíjat vissza kell térítenie.

d) Ha a közalkalmazott továbbképzés miatt (tanulmányi szerződés alapján) mentesül a munkavégzés alól, és a mentesítés ideje alatt külföldi ösztöndíjban vagy egyéb járandóságban részesül, három hónapig egyetemi illetményt, azt követően egyetemi illetményének 50%-a folyósítható.

3.4 Munkaköri leírások

A munkáltató köteles a közalkalmazottak munkaköri leírását elkészíteni és írásba foglalni. A munkaköri leírásokat a közvetlen munkahelyi vezető készíti el, a munkáltató nevében a szervezeti egység vezetője írja alá. A munkaköri leírás tudomásulvételét a közalkalmazott aláírásával igazolja. Mindkét felet egy-egy aláírt példány illeti meg.

4. MUNKAIDŐ, PIHENŐIDŐ

A törvényes munkaidő heti 40 óra. A részmunkaidőben foglalkoztatottak munkarendjének kialakítása a szervezeti egység vezetőjének feladata.

4.1 Általános munkarend

Az egyetem kötött munkarendben dolgozó munkatársainak munkarendje:

hétfő–csütörtök:	7.30–16 óráig,
péntek:	7.30–13.30 óráig.

Az ettől eltérő munkarendben dolgozó szervezeti egységek felsorolását és az ott dolgozók munkarendjét a **2. számú melléklet** tartalmazza.

4.2 Kötetlen munkarend

Az egyetem oktatói, kutatói és magasabb vezető állású dolgozói kötetlen munkarendben dolgoznak.

4.3 Szabadság

A közalkalmazottat a törvényben biztosított mértékben szabadság illeti meg. A szabadság mértékének megállapítása évente történik a besorolás, a fizetési fokozat, a munkakör és a beosztás alapján. A szabadságot annak esedékességének évében kell igénybe venni, illetve kiadni. A szabadság idejére átlagkereset jár.

a) Az alapszabadság háromnegyedét és a pótszabadságot az oktatási szünet(ek)ben kell kiadni.

b) A Központi Könyvtár olvasószolgálati osztálya dolgozóinak éves szabadságuk háromnegyedét a könyvtár nyári zárva tartása idején kell kiadni.

c) Ha a munkáltató rajta kívül álló okok miatt az esedékesség évében nem tudja a szabadságot kiadni (pl. betegség), az akadályoztatottság megszűnése után azt azonnal ki kell adni a munkavállalónak.

d) Oktatóknak, kutatóknak ötévente max. 1 éves időtartamra alkotószabadságot a tanszékvezető kezdeményezésére, a dékán javaslatára a rektor engedélyezhet.

e) A munkáltatói jogkört gyakorló vezető legfeljebb évi 5 munkanap terjedelemben mentesítheti a közalkalmazottat – közérdekű okból – a munkavégzés alól. A mentesítés rendkívüli szabadságnak minősül.

f) A közalkalmazott kérésére fizetés nélküli szabadság adható. Dékánok, főigazgatók a három hónapot meg nem haladó, az annál hosszabb időtartamú fizetés nélküli szabadságot a rektor engedélyezi.

g) Külföldi munkavállalás céljából 10 évente adható fizetés nélküli szabadság max. 3 évre (a korlátozás nem vonatkozik az államközi egyezményeken, illetve nemzetközi szerződéseken alapuló kikérésekre). Ennek leteltével, ha a közalkalmazott nem veszi fel a munkát, a munkáltató a közalkalmazott jogviszonyát a közös megegyezés feltételeivel megszünteti.

5. RENDKÍVÜLI MUNKAVÉGZÉS, TÚLMUNKA

Túlmunkát (szóban, de ha a közalkalmazott kéri, írásban) a szervezeti egység bérigazgatási jogkörrel felruházott vezetője rendelhet el. Az elrendelhető túlmunka felső határa naptári évenként 200 óra. Ha az intézmény (szervezeti egység) működtetésének fenntartása, a szolgáltatások biztosítása megkívánja, a munkahelyi vezető a közalkalmazott rendkívüli munkavégzésre rendelheti be (betegségek, elemi kár stb.).

5.1 Kiküldetés

a) Belföldi kiküldetés esetén vezető beosztásúak; vezető oktatók; kutatók, valamint a velük utazó beosztott munkatársak vehetnek igénybe I. osztályú vasúti jegyet. A saját tulajdonú gépjármű igénybe vételét – a jogszabályokban rögzített feltételek mellett – a gazdasági főigazgató engedélyezi. A kiküldöttnek a helyi közlekedés díja, a szállásköltség, számla alapján téríthető. A kiküldetési díj napi 110 Ft.

b) A közalkalmazott által kezdeményezett, külföldi konferencián, tanácskozáson való részvétel esetén a munkáltató a nemzetközi kapcsolatok keretszabályzata és az Utaztatási és Fogadási Bizottság (UFB) által érvényesített szempontok alapján az utazással kapcsolatos költségek fedezéséhez évente egy adott összeg erejéig, elszámolási kötelezettséggel hozzájárul. (Jelenleg ez 40 000 Ft/fő/év.) E keret több utazáshoz is felhasználható. A gazdálkodás pénzügyi lehetőségeinek függvényében a keret összege évente kerül meghatározásra.

5.2 Egyetemi épületeken kívüli, egyetemi munkaeszközzel történő munkavégzés

Egyetemi feladatok elvégzésére az egyetem tulajdonát képező bármilyen gép, műszer, eszköz (munkaeszköz) a munkahelyi vezető engedélyével, a gazdasági főigazgató ellenjegyzésével vihető ki az egyetem területéről. Munkaeszköz csak akkor adható ki használatra, ha ezzel nincs veszélyeztetve az egyetemen belüli munkavégzés eszközellátása. Az engedélynek tartalmaznia kell a használó nevét, a munkaeszköz megnevezését, gyári és leltári számát, a használat kezdő és utolsó napját, az engedélyező aláírását, valamint a közalkalmazott átvétel igazoló aláírását. A közalkalmazott teljes anyagi felelősséggel tartozik az átvett munkaeszközért. Az engedély egy-egy példányát a körzet leltárfelelősenek, valamint a gazdasági igazgatóság eszközgazdálkodási csoportjának át kell adni. A használatra kiadott munkaeszközt leltározáskor természetben kell bemutatni, számbavételkor az engedély nem helyettesítheti azt. A közalkalmazotti jogviszony megszűnésével az eszközhasználati engedély megszűnik, a munkaeszközt vissza kell hozni a munkahelyre.

6. ELŐMENETELI ÉS ILLETMÉNYRENDSZER

Egyetemi végzettséghez kötött munkakörökben – 6 éves munkaviszony megléte esetén – „F” közalkalmazotti osztályba lehet besorolni a közalkalmazottat. A fizetési fokozatban a kötelező várakozási időt egy évvel csökkenteni kell annál a közalkalmazottnál, aki miniszteri vagy magasabb elismerésben részesült, tudományos fokozatot ért el, illetve munkakörében előlép (pl. egyetemi tanári, docensi kinevezés stb.).

6.1 Címeke adományozása

Címekeket a szervezeti egység vezetőjének javaslatára az egyetemi tanács adományozhat. Az adományozható címekekről az egyetemi SZMSZ rendelkezik. A törvény és az egyetemi SZMSZ szerint adományozható címeken túlmenően a szervezeti egység vezetői is alapíthatnak címekeket, de az ezekkel járó juttatásokról a szervezeti egységeknek kell gondoskodni.

6.2 Vezetői pótlék

A vezetői pótlékre jogosító beosztások jegyzékét az **1. sz. melléklet** tartalmazza.

6.3 Oktatói pótlék

a) tudományos fokozattal rendelkező egyetemi adjunktus esetén a bértáblázat „A1” fokozat 0–100%-a;

b) egyetemi docens esetén az „A1” fokozat 150–300%-a;

c) egyetemi tanár esetén az „A1” fokozat 300–500%-a.

A pótlék tényleges mértéke a központi költségvetési juttatás függvénye.

6.4 Nyelvpótlék

Nyelvtudási pótlék az állami vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgával rendelkező közalkalmazottnak fizethető, legfeljebb két nyelv után az alábbiak szerint:

a) oktatóknak, kutatóknak a második és a harmadik nyelv után,

b) nem oktató munkakörben dolgozóknak az első és a második nyelv után.

A szervezeti egységek munkáltatói jogkörét gyakorló vezető határozza meg, hogy mely munkakör betöltéséhez mely nyelv ismerete szükséges. A nyelvpótlékfizetés rendszerének módosítása hátrányosan nem érintheti a közalkalmazottat, bruttó illetményének összege nem csökkenhet a változtatás következményeként.

6.5 Műszakpótlék

A folyamatos és a több műszakban dolgozó közalkalmazottat a Munka Törvénykönyvében meghatározott mértékű műszakpótlék illeti meg.

A Központi Könyvtár olvasószolgálati osztályán és az IOK kölcsönző részlegében azokat a közalkalmazottakat illeti meg műszakpótlék, akik törvényes havi munkaidejüket váltakozva délelőtti–délutáni (és szombati) műszakban teljesítik. A műszakpótlék – a teljes munkaidősökre – az „A1” fokozat 25%-a. A munkáltatói jogkört gyakorló vezető határozza meg, hogy munkarendje alapján ki jogosult műszakpótléokra.

6.6 Veszélyességi pótlék

Égészségre ártalmas munka címén veszélyességi pótlékra jogosult az a közalkalmazott, aki munkaideje nagyobb részében egészségi ártalomnak van kitéve (ólom-, vegyi ártalom stb.). Az egyetemen ilyen címen pótlékra jogosító munkakörök a Környezetgazdaságtani és Technológiai Tanszék laboratóriumában, a nyomdában, valamint a Központi Könyvtár mikrofilm-laboratóriumában és a könyvkötészetben vannak. Ezekben a munkakörökben dolgozóknak évente orvosi szűrővizsgálaton kell megjelenüek. A pótlék mértéke az „A1” fokozat 100%-a.

6.7 Egyéb pótlék

a) Az egyetemi tanács által működtetett és az SZMSZ-ben rögzített állandó munkabizottságok vezetőinek pótlék adható a megbízás időtartamára. A pótlék mértékét a megbízáskor kell megállapítani.

b) Pótlék állapítható meg annak a könyvtárosnak, szakinformaticusnak, aki munkaköri feladatainak ellátása mellett az egyetem hallgatóinak könyvtárhasználati oktatását, vagy szakmai gyakorlaton lévő könyvtár informatika szakos hallgatók munkájának irányítását végzi. A pótlék mértéke az „A1” fokozat legfeljebb 35%-a.

6.8 A túlmunka díjazása

A kötetlen munkarend szerint dolgozó közalkalmazottnak nem fizethető túlmunkadíj.

6.9 Helyettesítési pótlék

Ha a közalkalmazott saját munkaköre ellátása mellett más, munkakörébe nem tartozó feladatokat is ellát, helyettesítési díj illeti meg. Helyettesítésre megbízást a szervezeti egység vezetője adhat. A helyettesítési díjat az ellátandó feladatok arányában, a helyettesített közalkalmazott illetményét alapul véve kell megállapítani. A tényleges összegről, valamint a megbízás időtartamáról a helyettesítés elrendelésekor tájékoztatni kell a megbízottat. Ha a közalkalmazott vezetői pótlékban részesülő vezetőt helyettesít, akkor helyettesítési díjként a vezetői pótlék illeti meg.

6.10 Jubileumi jutalom

25, 30, illetve 40 év közalkalmazotti jogviszony után jubileumi jutalom illeti meg a közalkalmazottat, amit külön kéres nélkül kell számára kifizetni az esedékesség évében. A jutalom 2, 3, illetve 5 havi illetménynek megfelelő összeg. Amennyiben jubileumi jutalom kifizetésére valamely oknál fogva nem került sor, azt az általános elévülési időn belül (három év) ki kell fizetni.

7. AZ ILLETMÉNY ELSZÁMOLÁSA

A közalkalmazott esedékes járandóságát tárgyhót követő hónap 4. napján (amennyiben munkaszüneti napra vagy heti pihenőnapra esik, az azt megelőző utolsó munkanapon) jogosult felvenni. A járandóság felvételére a közalkalmazott a következő lehetőségek közül választhat:

– Budapest Bankkal kötött szerződés alapján bankkartyára átutalva;

– lakossági folyószámlára történő átutalással;

– kivételes esetben az egyetemi házipénztárban.

8. ILLETMÉNYELŐLEG

Előleget az a közalkalmazott kaphat, aki legalább három hónapja az egyetem dolgozója – határozott időre szóló alkalmazás esetén akkor, ha közalkalmazotti jogviszonya az előleg felvételét követő hónaptól számítva még legalább hat hónapig fennáll – és illetményét az adóelőleg és nyugdíjjárlékon kívül más levonás nem terheli. Az illetményelőleg összege nem lehet több a közalkalmazott egyhavi bruttó alapilletményénél, a törlesztési idő maximum hat hónap. Az illetményelőleg kamatmentes. Ha az illetményből az esedékes törlesztő részletet nem lehet levonni (betegség vagy más ok miatt), a munkahelyi befizetés napján a házi pénztárba be kell fizetni azt. Ha a közalkalmazott jogviszonya az előleg visszafizetése előtt megszűnik, a még fennálló tartozást egy összegben vissza kell téríteni.

IV. RÉSZ

Béren felüli és jóléti célú juttatások

A közalkalmazottak munkahelyi és életkörülményeinek javítása érdekében a munkáltató létrehozta a szociális bizottságot, melynek elnöke a rektor által megbízott vezető; tagjai: a humánpolitikai (személyzeti) osztály vezetője, a gazdasági főigazgató vagy megbízottja, a szakszervezet és a közalkalmazotti tanács képviselője. A munkáltató felméri az egyetem

költségvetési és költségvetési kereteken kívüli bevételi forrásait, s azokból pénzkereteket különít el, ehhez a szociális bizottság és a közalkalmazotti tanács jóváhagyását kéri. A munkáltató a pénzfelhasználás elveit a szakszervezeti titkárral és a közalkalmazotti tanács elnökével egyeztet. A bevételi forrás keletkezési helyétől (szervezeti egység) függetlenül minden dolgozónak biztosítja a munkáltató az elkülönített pénzügyből finanszírozott juttatásokból való részesülés jogát. A racionalitás szem előtt tartása mellett a szociális bizottság lebonyolító szervezeteket bíz meg (humánpolitikai vagy személyzeti osztály és szakszervezet) a feladatok ellátásával. A lebonyolító szervezetek a felhasználásról évente beszámolót készítenek, a szociális bizottság elé terjesztik és nyilvánosságra hozzák azt.

1. MUNKAHELYI ÉTKEZTETÉS

Az egyetem lehetővé teszi a munkahelyi étkeztetést és étkezési jegyekkel hozzájárul ennek költségeihez. Az étkezési jegyek értéke a mindenkori adómentes összeg, jelenleg 1200 Ft/hó. Az étkezési jegyek kiadására a bérfizetéssel együtt kerül sor.

Étkezési hozzájárulásban részesülhetnek:

– a teljes munkaidőben foglalkoztatottak,
– a legalább havi 88 óra munkaidőben foglalkoztatottak,
– a nyugdíjazás előtti felmentési idejüket töltők a munka alóli felmentés idejére.

Nem jár étkezési térítés:

– a másod-, mellékfoglalkozásban vagy egyéb jogviszonyban foglalkoztatottaknak,
– a munkavégzés alóli felmentés idejére (kivéve a nyugdíjazás előtti felmentést),
– a 30 naptári napot meghaladó külföldön tartózkodás idejére,

– a 30 naptári napot meghaladó betegállomány idejére,
– a fizetés nélküli szabadság idejére, beleértve a sorkatonai szolgálat idejét is.

2. MUNKÁBA JÁRÓ DOLGOZÓK UTAZÁSIKÖLTSÉG-TÉRÍTÉSE

Az a közalkalmazott, akinek állandó lakása Budapest közigazgatási határán kívül van, munkába járashoz vagy a helyközi közlekedési eszközöket, vagy saját személygépkocsiját veheti igénybe. Az utazás költségeihez a jogszabályban előírt módon és mértékben járul hozzá a munkáltató, a szervezeti egység vezetőjének javaslatára, a gazdasági főigazgató ellenjegyzése után.

3. SZÁLLÁS, LAKÁS

A munkáltató a tulajdonában lévő épületekben szolgálati elhelyezést, vagy szolgálati lakást biztosíthat átmenetileg az arra rászoruló közalkalmazottnak, illetve kamatmentes kölcsönrel segíthet a lakáshoz jutásban. A szolgálati elhelyezés és a szolgálatilakás-használat feltételeiről a munkáltató és a közalkalmazott meghatározott időre szóló szerződést köt. Az elhelyezésre való jogosultság megszűnik a szerződés hatályától függetlenül, ha a közalkalmazott jogviszonya megszűnik. A jogviszony megszűnésekor minden esetben a közalkalmazottnak magának kell elhelyezéséről gondoskodnia.

3.1 Szolgálati elhelyezés

Szolgálati elhelyezésnek minősül, ha a dolgozó egyetemi épületben, nem önálló lakásban kap lakhatási lehetőséget. A szolgálati elhelyezés céljára fenntartott férőhelyek számát nyilvánosságra kell hozni. Az elhelyezés iránti kérelmet a lakásbizottság elnökéhez kell benyújtani. A szolgálati elhelyezés határozott időre szól, a kedvezményezettnek a havi rezsi-költséget kell megtérítenie.

3.2 Szolgálati lakás

Szolgálati lakást kaphat határozott időre az a közalkalmazott, akit munkaköri feladatai állandó készenlétre köteleznek (pl. kollégium-igazgató). Amennyiben a közalkalmazott munkaköri előírásai alapvetően megváltoznak (más munkakörbe kerül), a szolgálati lakást 30 napon belül el kell hagynia, elhelyezéséről önmaga gondoskodik. A térítési díjat az alkalmazási feltételek során határozza meg a munkáltató.

3.3 Átmeneti elhelyezés

A saját lakással nem rendelkező közalkalmazott átmeneti elhelyezést kérhet az egyetem vendéglakásában, ha saját lakásának használatában ideiglenesen akadályoztatva van. Az átmeneti elhelyezés legfeljebb 1 hónap lehet.

3.4 Lakásépítés, -vásárlás támogatása

Az egyetem a főfoglalkozású, határozatlan időre alkalmazott közalkalmazottak lakásépítését, -vásárlását kamatmentes kölcsönrel támogathatja. Az erre a célra elkülönített keret évente nyilvánosságra kell hozni. A kölcsön 3-10 év időtartamra adható. A kölcsön fedezetű az a lakás/építési telek szolgálat, amely megvásárlásához, cseréjéhez stb. a közalkalmazott a támogatást kapta. A fedezetű szolgálat ingatlanra a munkáltató jelzálogjogát, ennek biztosítására elidegenítési és terhelési tilalmat jegyztet be az ingatlannyilvántartásba. Ha az ingatlan nem a közalkalmazott, hanem más természetes személy tulajdonában van, a kölcsönszerződéshez mellékelni kell a tulajdonos írásbeli hozzájárulását az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzéséhez.

A kölcsön iránti kérelmet a munkahelyi vezető, és – szakszervezeti tag esetén – az illetékes szakszervezeti bizalmi véleményezi. A kérelmet a lakásbizottság elnökéhez kell benyújtani. A lakásbizottságnak a beadástól számított egy hónapon belül el kell bírálni a kérvényt, s a döntésről tájékoztatni kell a kérvényezőt. A bizottság elnöke a rektor által megbízott vezető; tagjai: a személyzeti (humánpolitikai) vezető, a gazdasági főigazgató/vagy megbízottja, a szakszervezet képviselője és a közalkalmazotti tanács delegáltja.

Munkáltatói kölcsön adható:

a) a közalkalmazott tulajdonába kerülő lakás építéséhez, felújításához, vásárlásához, cseréjéhez;

b) a közalkalmazott lakástulajdonának legalább egy lakószobával való bővítéséhez, korszerűsítéséhez, közművesítéséhez;

c) építési telek vásárlásához.

A kölcsön odaítélésénél előnyben kell részesíteni:

– az első lakás megszerzését;

– a többgyermekes dolgozó igénylését.

Felmentés alatt álló közalkalmazott nem részesülhet kölcsönben. A munkáltató a közalkalmazottal szerződést köt a kölcsön folyósításának és visszafizetésének feltételeiről.

(Folytatás a 6. oldalon.)

4. ÜDÜLTETÉS

A munkáltató önköltséges üdültetésre a salgótarjáni üdülőt tartja fenn. Üdültetési jegyek vásárlásával, üdülőbérlet támogatásával, továbbá kollégiumi szobák (önköltségi áron) csere-alapként rendelkezésre bocsátásával hozzájárul a közalkalmazottak kedvezményes üdülési lehetőségeinek bővítéséhez. Az üdülő igénybevételére minden közalkalmazott (családjával együtt), a munkáltatótól nyugdíjba ment személy (családjával együtt), valamint az elhalt közalkalmazott házastársa és gyermeke jogosult. A beutaló kérvényezését a szociális bizottsághoz kell beadni.

A szakszervezet tulajdonában lévő káptalanfüredi üdülő igénybevételi lehetőségét a szakszervezet és az egyetem külön megállapodásban szabályozza.

5. TANDÍJMENTESSÉG

A közalkalmazott – a szervezeti egység vezetőjének javaslatára – térítésmentesen vehet részt az egyetem szervezeti keretei között folyó graduális, posztgraduális és tanfolyami képzéseken. A képzésben való részvételnek feltétele a tanulmányi szerződés megkötése.

6. KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSOK

Az egyetemi oktatók, kutatók és dolgozók alaptevékenységük ellátásához a Központi Könyvtár alapszolgáltatásait térítésmentesen, díjazott szolgáltatásait kedvezményesen vehetik igénybe. Eredményérdekeltségű, vagy egyéb forrásból finanszírozott tevékenységükhöz az információs szolgáltatásokért a könyvtár szabályzata szerinti mértékben és módon kell térítést fizetni.

7. EGYETEMI GÉPJÁRMŰVEK HASZNÁLATA

Az egyetemi gépjárművek magáncélra akkor igényelhetők, ha ez nem akadályozza az intézmény rendeltetésszerű működését. Az igénylést a gépjármű üzemeltetőjéhez kell benyújtani. Gépkocsihasználat kérhető temetés, házasságkötés, költözködés esetén, kizárólag belföldi útra. A gépjárműhasználat térítésmentes, de a gépkocsi üzemanyagát és a gépkocsivezető esetleges túlmunkadíját az igénybevevőnek meg kell térítenie. Munkahelyi közösségek (külön meghatározott évi km-keret terhére) térítésmentesen igényelhetnek autóbussz szakmai programok, tanulmányutak, kirándulások megrendezéséhez az eddigi gyakorlatnak megfelelően a szakszervezeti bizottságtól, illetve az oktatásszervezési csoporttól.

8. PÉNZBENI JUTTATÁSOK

8.1 Egyéb jutalom

A gazdálkodás eredményétől függően jutalom, illetve illetménykiegészítés adható a közalkalmazottnak. A kereteket tárgyév november 1-jéig meg kell állapítani. A felhasználás módja, a keretek felosztása eseti döntés alapján történik a szakszervezeti titkár és a közalkalmazotti tanács elnökének egyetértésével.

8.2 Munkáltatói segély

A munkáltató a rászoruló közalkalmazottat segélyben részesítheti. Segély minden közalkalmazottnak adható, odaítéléséről a szociális bizottság a szervezeti egység vezetőjének javaslatára alapján dönt.

8.3 Tanévképzési segély

A munkáltató a közalkalmazottak általános és középiskolás gyermekeinek tanítási költségeihez évente egy alkalommal, augusztusban, a mindenkorli adómentes összeg erejéig hozzájárul. A hozzájárulás a szociális bizottságon keresztül, annak ügyrendje szerint vehető igénybe.

8.5 Temetési segély

A munkáltató a főfoglalkozású közalkalmazott vagy annak közvetlen hozzátartozója, illetve eltartott családtagja halála esetén temetési segélyt adhat. A főfoglalkozású közalkalmazott halála esetén a közvetlen hozzátartozó igényelheti a temetési segélyt abban az esetben, ha az egyetem az elhunytat nem tekinti saját halottjának. A segély összege az átlagos temetési költségek maximum 50%-a. Amennyiben az elhunyt közalkalmazott legalább 20 évet dolgozott az egyetemen, a segély az átlagos temetési költségek 100%-a. A segélykérelmet a szociális bizottsághoz kell beadni.

9. ÉLET, EGÉSZSÉG ÉS TESTI ÉPSÉG VÉDELME

A munkavédelem szabályait külön szabályzat tartalmazza.

9.1 Orvosi ellátás

A munkáltató általános üzemorvosi és fogorvosi rendelőt tart fenn. Az orvosi ellátást mindkét rendelőben a közalkalmazottak térítésmentesen igénybe vehetik, kezelési költséget csak a vonatkozó rendeleteknek megfelelően kell fizetnie (pl. fogpótlás). Az üzemorvosi rendelő orvosai végzik el a közalkalmazotti jogviszony létesítése előtti – jogszabályban előírt –, valamint az egészségre ártalmas munkakörben dolgozók éves orvosi vizsgálatát is.

9.2 Munkaruha-, formaruha-juttatás

A munkáltató a teljes munkaidőben foglalkoztatottaknak, valamint a részmunkaidős főfoglalkozásúaknak munkaruhát, meghatározott munkakörökben formaruhát biztosít. A munka- és formaruhák fajtáit, a juttatás formáját és a kihordási időket a 3. sz. melléklet tartalmazza. Ha a közalkalmazott jogviszonya a munka- vagy formaruha kihordási idejének letelte előtt megszűnik, akkor a nyilvántartási érték hátralévő időarányos részét megváltási árként vissza kell fizetnie. A nyugdíjba vonuló közalkalmazottnak a használatban lévő munka- vagy formaruhát nem kell megváltania, az a juttatási idő lejáratától függetlenül a tulajdonába megy át. Ugyanez az eljárás, ha a közalkalmazotti jogviszony munkáltatói felmentéssel szűnik meg, illetve a közalkalmazott halála esetén is. Határozott időre szóló közalkalmazotti jogviszony esetében csak akkor adható munka- vagy formaruha, ha a kihordási idő nem haladja meg az alkalmazás időtartamát. Próbaidőre munka-, illetve formaruha nem adható. A munka- és formaruha-juttatás 1994-ben adóköteles.

9.3 Sportolási lehetőségek támogatása

A közalkalmazott a munkáltató tulajdonát képező sporteszközöket térítésmentesen kölcsönözheti, ha ezzel nincs akadályozva a testnevelési oktatómunka. A munkáltató sportpályák bérletének támogatásával és sportolási lehetőség biztosításával járul hozzá a közalkalmazottak rekreációjának biztosításához. E tevékenységet a testnevelési tanszék szervezi.

V. RÉSZ

Fegyelmi felelősség

A közalkalmazotti jogviszonyával kapcsolatos kötelezettségét vétkesen megszegő közalkalmazottal szemben fegyelmi büntetés szabható ki. A felelősségre vonás szabályait külön szabályzat tartalmazza.

VI. RÉSZ

Kártérítés

A közalkalmazott az általa okozott kárért a külön szabályzatban foglaltaknak megfelelően anyagilag felelős. Az egyetem kártérítési igényét közvetlenül is érvényesítheti a fegyelmi eljárás szabályai szerint, legfeljebb 100 000 Ft kártérítési összeg erejéig.

A munkába járáshoz szükséges ruházati cikkeken és felszerelési tárgyakon kívül a közalkalmazott más tárgyat csak saját felelősségére vihet be munkahelyére.

VII. RÉSZ

Záró rendelkezések

1. Munkaügyi jogvita

A munkáltatónak a közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabályt sértő intézkedése vagy mulasztása ellen, valamint a kollektív szerződésben biztosított jogok érvényesítése érdekében a közalkalmazott, a szakszervezet, illetve a közalkalmazotti tanács jogvitát kezdeményezhet. Ez a jog a munkáltatót is megilleti (pl. jogalap nélkül felvett illetmény visszakövetelése). A munkaügyi jogvita eldöntése bíróság hatáskörébe tartozik, a felek azonban a bírósági eljárás előtt egyeztetni kötelesek. Az egyeztetést a sérelmes intézkedés kézbesítését, illetve az intézkedés megtételét követő 15 napon belül írásban kell kezdeményezni. Amennyiben a közalkalmazott sérelmére a szervezeti egységének vezetőjénél nem nyer orvoslát, panasszal fordulhat az egyetem főtítkárához. A legfelsőbb jogorvoslati fórum a rektor.

Amennyiben a szakszervezet vagy a közalkalmazotti tanács (vagy közösen) kollektív jogvitát kezdeményez a közalkalmazottak nagyobb csoportját érintő sérelmes intézkedések miatt, érdekegyeztető bizottságot kell felállítani a konfliktus rendezése érdekében. Az érdekegyeztető bizottság tagjai: a rektor által felkért vezető; a szakszervezet és a közalkalmazotti tanács 1-1 képviselője.

2. Mellékletek

A kollektív szerződés mellékletét képezik:

1. sz. melléklet: Vezetői munkakörök
2. sz. melléklet: Az általánostól eltérő munkarendek
3. sz. melléklet: Munkaruha, formaruha

A KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS KIHIRDETÉSE NAPJÁN, 1994. MÁJUS 20-ÁN LÉP HATÁLYBA.

Budapest, 1994. május 6.

MESZÉNA GYÖRGY sk.
egyetemi tanár,
az FDSZ titkára

ANDORKA RUDOLF sk.
egyetemi tanár,
rektor

Záróadék

Az aláíró felek egybehangzóan kijelentik, hogy a kollektív szerződés tartalmát 1994. december 31-ig kölcsönösen felülvizsgálják és indokolt esetben módosítják.

Jelen záradékra azért van szükség, mert az elkövetkező hónapokban végelegesednek a kollektív szerződést is esetleg érintő jogszabályok, illetve belső szabályzatok. Ettől függetlenül a kollektív szerződést a felek időszakonként felülvizsgálják.
Budapest, 1994. május 6.

DR. MESZÉNA GYÖRGY sk.
egyetemi tanár,
az FDSZ titkára

DR. ANDORKA RUDOLF sk.
egyetemi tanár,
rektor

1. sz. melléklet

Vezetői munkakörök

Magasabb vezető állású beosztások:

- rektor, rektorhelyettes;
- dékán, dékánhelyettes;
- főtítkár;
- az önálló oktatási szervezeti egység vezetője;
- könyvtári főigazgató, könyvtári főigazgató-helyettes;
- gazdasági főigazgató;
- oktatási-információs igazgató;
- nemzetközi igazgató.

Vezető állású beosztások:

- tanszékvezető, tanszékvezető-helyettes;
- kollégiumi igazgató, kollégiumi igazgatóhelyettes;
- könyvtári főosztályvezető;
- gazdasági főigazgató-helyettes;
- osztályvezető;
- könyvtári osztályvezető-helyettes;
- rektori, dékani hivatalvezető;
- osztályszervezetbe nem tartozó önálló csoport vezetője;
- ügyvivő szakértő besorolású közalkalmazott.

2. sz. melléklet

Az általánostól eltérő munkarendek

Központi Könyvtár:

A Központi Könyvtár dolgozói az általános egyetemi munkarend szerint dolgoznak. Kivételt képeznek ez alól az olvasószolgálati osztály munkatársai, akik 2 műszakban, váltásos rend szerint dolgoznak. A könyvtár **szorgalmi időszakban** hétfő–péntek 9–20 óráig; szombaton 9–13 óráig; **vizsgaidőszakban** a fentiekben kívül vasárnap 9–13 óráig tart nyitva.

A nyári időszak részleges nyitva tartását, illetve az olvasótermek nyári zárva tartásának időpontját a könyvtár főigazgatója határozza meg.

IOK Nyelvi Laboratórium és Könyvtár

A laboratórium **kölcsönző** részlege hétfő–péntek 7.30–20 óráig, a **könyvtár** hétfő–csütörtök 8–18 óráig, pénteken 8–17 óráig tart nyitva. A kölcsönzős munkatársak 2 műszakban, váltásos rend szerint dolgoznak.

Számítógéppont:

A feladatok zavartalan ellátását figyelembe véve a munkarendet a számítógéppont vezetője a dolgozókkal egyeztetve határozza meg.

Gépjárművezetők:

A gépjárművezetőket naponta max. 16 óra időtartamra lehet munkára beosztani. Ebbe az indulást megelőző fél óra felkészülési időt is be kell számítani. A napi munka befejezésétől a másnapi munkakezdet időpontjáig legalább 8 óra pihenőidőt kell biztosítani a gépkocsivezetőknek. A hivatásos gépjárművezetőket a napi várakozási idő alatt – a gépjárművezetésen kívül – más munkára is lehet osztani, ha ez a vezetés biztonságát nem veszélyezteti.

Műszaki ügyelet:

Folyamatos munkarend: 12 óra munka, 36 óra pihenőidő.

Fűtők és portaszolgálat:

A folyamatos munkarendben dolgozók munkaidő-beosztása: 6–18 óráig és 18–6 óráig tart. A **kétműszakos** munkarendben dolgozók munkaidő-beosztása: 6–14 óráig és 14–22 óráig tart. A **tornatérmi portaszolgálat** munkaidő-beosztása: 9.30–21.30 óráig tart.

3. sz. melléklet

Munkaruha, formaruha

munkakör	12 havi kihordásra	18 havi kihordásra	értékhatar
Munkaruha			
karbantartók, szerelők, gépkezelők	2 részes zárt munkaruha	+munkaköpeny	4 500
nyomdai munkás, könyvkötő	2 részes zárt munkaruha v. köpeny		2 500
kézbesítő, raktári munkás	köpeny + munkacipő		5 000
orvos, asszisztens	köpeny; blúz vagy ing; nadrág vagy szoknya; klumpa		8 000
testnevelő tanár	sportruházat		8 000
Formaruha			
tájékoztató és kölcsönző könyvtárosok	nadrág-zakó vagy szoknya-blézer		12 000
oktatástechnikusok, a rendezvény-szolgálat résztvevői	nadrág-zakó vagy szoknya-blézer		12 000
portás-rendész	nadrág-zakó vagy szoknya-blézer (téli-nyári váltás)		12 000
gépkocsivezető	zakó-nadrág		10 000

A felsoroltakon kívül minden munkavállaló (vezető, oktató, kutató, könyvtáros, ügyintéző, adminisztrátor stb.) 18 havi kihordási időre 2000 Ft értékben munkaköpeny vásárlására jogosult. A munka- és formaruha-juttatás összege adóköteles.

Fejvesztett szerelem

Fotó: Komó

Visszajöttem

A legjobb dumát focizás után, az öltözőben hallottam. Valaki az MSZP nagyarányú előretörésének és a Fidesz hasonlóan látványos visszaesésének okait elemzte. Azt mondta, úgy tervezte, az MSZP listáját és a Fidesz szimpatikus egyéni jelöltjét támogatja. A választás előtti este azonban, amikor a tévében meglátta az ötszázhuszharminchárom Gulag-propagandafilmet, úgy szólt feleségéhez: hátelmennek ezek a jókedvű anyukáinkban most má'. És a szoci egyéni jelöltjére szavazott.

Igy esett az eset, hogy visszajöttem. Mivel hogy vót komcsi vónék. Ezt onnan tudom, hogy néhány évvel ezelőtt az egyik volt gimnáziumi osztálytársam megkérdezte tőlem, vajon még mindig hívó vagyok-e? Eszerint a gimiben az voltam. Egy bolsevik. Nem lehet tagadni. Tudnák róla. És nem felejtene. Tizenöt év múlva is számonkérlik, mit mondott az ember 15 évesen. Vigyázni kell, mert kutyából nem lesz szalonna.

Ezér van az, hogy most visszajöttem. Vau-vau. Felmerül a kérdés, hogy mit is kőne csinálni? Ha már újra itt vagyok. Meg kéne pályázni a Közgazdász főszerkesztői székét. Zsírós állás. Havi 23 rönk fix. Edítet és Gabit, újságíró munkatársaimat fizetésük meghagyása mellett előléptetem főmunkatárssá. Agit, az adminisztrátort, szintén bérének szinten tartásával kinevezem főelőadóvá. Egyeseknek meg nem köszönök többé tíz lépérről előre, csak ötről. Grrrr... Reszkessetek egerekk!

Az a baj, hogy a szoci kormány is csak annyit tehet választóiért, hogy kissé jobb közérzetet biztosít a mindennapi szarpaszzirozáshoz. Feltéve, hogy az ellenfelek hagyják. Mert a KDNP vezérkara máris az ellenzéki kerekasztal felállítását akarja. Még meg se alakult az új parlament, de már viszik ki a politizálást a falain kívülre. Egy anticharta mozgalomba. Orbán Viktor se mond le, pedig éppen a Közgázón jelentette ki ősszel, hogy ha nem kap a pártja legalább kétszer annyi szavazatot, mint '90-ben, akkor „le kell vonnia a megfelelő személyes következtetést”. Csak valami bizalmatlansági indítványt, vagy mit nyújt be maga ellen a Fidesz vezetősége. Félfordulat.

Valakinek meg kell tennie az első lépést abba az irányba, hogy kedélyesen, viszonylag jó hangulatban emlegessük egymás mamáját. Legyen. Azé se pályázom meg a Közgazdász ügyvezető-elnök-vezér-főszerkesztői posztját.

Komócsin Sándor

Boldog születésnapot!

Mind úgy teszünk, mintha nem emlékeznénk rá. Mintha igaz volna, hogy se láttunk, se hallottunk, világot se tudtuk. Túléltük, ez a lényeg – színeljűk. De néha lezár a magány, rossz álomból szorongva ébredünk, szomorúság telepszik ránk, s még csak nem is értjük, miért. Aztán egyszer csak föltűnik, hogy leginkább hajnalban nehéz, vagy úgy fél három körül, délután. Meg ha élesek a fények, a hangok. Hogy nagy erőpróba után sincs öröm, inkább kétség: számít-e ez valakinek valamit? És egyedül hideg az ágy, csak valaki melegít igazán. Aztán évtizedek alatt összeáll a gyanú: Mondd csak, Mami, ugye tűztek a fények, csörögtek a műszerek, ordított a személyzet, hideg volt és mindketőnket bántottak? Fekete-fehér kockás volt a kő, téged elkábítottak, engem meg megverték? Ugye így volt, Mami, amikor megszülettem?

Frédéric Leboyer, a Londonban élő francia szülész évtizedek óta cáfolja eredendő kínjainkat. Egyszer, Kepes András műsorában beszélt már arról, hogyan, most azonban el is jött, az Egyetemi Színpadon találkozhattunk vele. Filmeket hozott, hogy megmutassa: vele zuhathat hajózás a szülés, örömteli érzés a születés. Olyasmit mutat it – mondja bevezetés-képpen –, amiben egyikünknek nem volt része, ha jönnek, ne szégyelljük hát az irigység könnyeit. Induljunk el saját mélységeink fe-

lé, hagyjuk, hadd jusson eszünkbe, mi mennyi kín árán vagyunk jelen, s érezzük át, amit mindig is tudtunk: van más lehetőség. A filmekben nincsenek szavak, hisz amit látunk, valóban alig kimondható. Nincsenek műtőlámpák, gyertyafény és csönd árad szét. Az új embert gyöngéd mozdulatok fogadják, nem lehet kétsége afelől, hogy várják, nagyon örülnek neki. Ettől kezdve minden tőle függ és semmi sem sürgős, mikor áll készen a földi légzésre, meddig kíván magával foglalkozni, mikor kéri a jelenlevők közeledését, pihen, lassacska ismerkedik a gravitációval, a korlátlan térrel. Nem sír, nincs miért. Nem így a publikum, hisz neki nagyon is van oka rá.

Leboyer kezében anyává válni sem rettenet. A gyermeknek nem létező létezésbe vezető út a születés, az anyát saját belső világába vezetik a várandósság hónapjai. Nagy utazás ez is, bátorság, idő, nyugalom kell hozzá. Leboyer mozgást, hangokat, csöndet, figyelmet ad társul, s a zuhathoz hozza önmaga biztonságát kínálja föl. Hisztéria és pánik, magány és értetlenség helyett nagy belső hangok vezérlik a nőt, nem kiabál, nem sír, neki sincs miért. Tengeri csigából zúduló búgásra hasonlít a hangja, mély, telt, győzedelmes.

„Türelem. Szerénység. Békés szív. És csönd. Könyvesed, de hibátlan figyelem... Ó, majd elfelejtetem. Kell még szeretet is. Mert szeretet nélkül csak ügyesek lesz-

nek...” – írja most magyarul is kiadott könyvében. A filmeknek vége, áll az apró, ősz férfi a fénynyalában és mosolyog.

Végül is nem mondott semmi újat. Bátorságra meg ügyis csak önmagunk által féltethetünk.

Molnár Gabriella

Mi így jöttünk a világra

A gyöngéd születés

Felhívás

A Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetem pályázatot hirdet a Közgazdász lap főszerkesztői posztjára. A leendő főszerkesztő feladatai:

1. Biztosítsa a lap rendszeres megjelenését (szorgalmi időszakban kéthetenként évi összesen 20 szám, átlagosan 8 oldal).

2. Az Egyetemi Tanács által meghatározott elveket alapul véve alakítsa ki a lap konkrét arculatát.

3. Gyakorolja a munkáltatói jogokat a lap munkatársai esetében.

4. Dolgozza ki a lap gazdasági és technikai működési rendjét, és az Egyetemi Tanács jóváhagyása után valósítsa meg azokat.

A főszerkesztő munkáltatója a rektor vagy az általa kijelölt személy. A főszerkesztő alapfizetését a vele való előzetes megállapodás után az Egyetemi Tanács állapítja meg.

Az új főszerkesztőnek 1994. augusztus 15-én kell munkába állnia.

A jelentkezéssel szemben állított követelmények: • felsőfokú végzettség; • legalább hároméves újságírói gyakorlat; • vezetői rátermettség; • a BKE élete iránti érdeklődés, az egyetem iránti kötődés és elkötelezettség; • a nyelvtudás és számítógépes szövegszerkesztői ismeret előnyt jelentenek.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó szakmai önéletrajzát, esetleg speciális érdeklődési területét, képzettségét igazoló okirat másolatát és a lappal kapcsolatos elképzeléseinek rövid leírását.

A pályázatot egy bírálóbizottság bírálja el 1994. június 30-ig. A pályázatok anyagát bizalmasan kezeljük.

A pályázat leadásának határideje 1994. június 15. A pályázatot írásban kell benyújtani a szerkesztőbizottság címére: Budapesti Közgazdaság-tudományi Egyetem, Alkalmazott Gazdaságtan tan-szék, dr. Tibor Ágnes, Budapest 1093 Fővám tér 8.

A pályázattal kapcsolatban a szerkesztőbizottság tagjainál lehet érdeklődni: Sugár András 217-0233/168, Tibor Ágnes 185-6522.

A sarkkörön túl

Mit tehet egy Bergenben tanuló magyar diák, ha közeledik az év vége? Ha úgy érzi, hogy lassan belerokkan a tanszékalapító Stein Rokkan elméleteibe, akkor épp itt az ideje egy jó kis „terepgyakorlatnak”. „Tengerre magyar!” – ahogyan a vikingek sohasem mondták, s irány az északi periferia Stein Rokkan „területi tengelye” mentén. Az áprilisi hajókön fiatalosan nézegethetünk nyugdíjas útitársaink között.

Alesund város központjába behullámzik a tenger. Csipetnyi Velen-cével fűszerezi a németes hangulatot (jugendstil). A parkban lopakodik a tavasz: színes krókuszok és kipattant barkák hajlongnak a csipős szélben. Búcsúztatják a déli szél szárnyain towarepülőket, akik Mol-dénél ellenőrizhetik egy ráérős túrázó számtantudását: ő 87 hegycsúcsot számlált...

A reggeli nap sugarai már a trondheimi felhők mögött bujkálnak. Trondheim az ősi főváros, hazánknál egy évvel fiatalabb. A városalapító viking király szobra hódítanak tekint a centrumból a tenger irányába. Az 1681-es tűzvész megmutatta, hogy a város lakóit – csakúgy mint az új épületek egy részét – kemény fából faragták. Az útikönyvek régies hangulatot ígérnek. Akik feleslegesen bandukolnak, azok a cipőt körüludvarló porban és egyes helyek középkori illataiban vélhetik fel-fedezni a könyvek igazát, akik viszont előre tekintenek, már messziről észrevehetik a Nidaros-katedrális, melynek falait kecsesen futja be a gótika igen sok szobrot maga mögött hagyva. A kertben a hidon túli dombokról az egyetem főépülete és a kicsiny (hófehérke) erőd keresi a tekintetünket. A király itteni rezidenciája Skandinávia egyik legnagyobb faépülete, mégis csak a házszám segít a megtalálásában. Ez bizony nem egy „angolos” monarchia: itt a királyi család köztünk él, s csak az idegeneknek feltűnő, hogy nem feltűnő.

Trondheim közelében van egy híres falu, melynek képeslapjával üdvözölhetjük rosszakarókat (is). A lapon egy vasútállomás, ébenfeke-vőzölhetjük a színes krókuszok és a kipattant barkák hajlongnak a csipős szélben. Búcsúztatják a déli szél szárnyain towarepülőket, akik Mol-dénél ellenőrizhetik egy ráérős túrázó számtantudását: ő 87 hegycsúcsot számlált...

Nesna és Örne között egy fémglobusz az Észak birodalmának kezdeté. Semmi más nem árulja el, hogy leköröztük az Északi-sarkkört. A

tenger még mindig sima, színe sem haragosabb. A part menti sziklák változatos ridegységét továbbra is a hó szelídíti. A norvégok gyakran a legelképesztőbb helyekre építik házukat: egy-egy apró szigetre, kiugró sziklára, tengerből pipiskedő cölöpökre. Nincs azonban az a magányos, eldugott ház, melynek ne lenne hű társa egy-egy viharvert villanyoszlop. A lakott szigetek többsége hidakkal kapcsolódik a kontinensbe, a többi szigetlakó pedig vikingesen a hajóba száll. Közülük sokan hivatásból. Északon a kis halászkommunák uralkodnak. Ilyen helyeken a kiszálláskor megrökönyödő tekintetek száma fordítottan arányos az előtűnk arra járt turistákéval. Innen messze van Európa, de nem is hiányolják. A halászok a forrásait, a feleségek a közalkalmazotti állásaikat és a kormányzati támogatásokat féltik.

A halászat ősi központja a Lofoten szigetsorozat. A tengert reggel és este ellepik a messziről vízipóknak tetsző halászhajók. Az igazi norvég halászhajók kicsik vagy még kisebbek. Rutinos szem először a kísérő iránycsapatot keresi, aztán felfedezi az árbocot, végül megpillantja a hullámokból fel-felbukkanó lélekvesztőt. A partot kémlelve furcsa földrajz ötlik elénk: idáig nyúlna Szabolcs-Szatmár megye nyugati szélé? Vagy mik ezek a dohányszárítók? Közelebb érve valami büzlök. Bizony hal. Mint Szabolcsban a dohány, úgy lógnak itt a part menti „nagyüzemi” faállványokon a halak. Ritka az a ház, ahol ne száradnának „fejvesztve” a tőkehalak, s néhol még a ruhaszáritóra (sic!) is jut belőlük. A helybeliek norvéghoz képest szokatlanul barátságosak. Bezzeg ha a spanyol halászmáda tagja lennénk! A siker garantált: itt nemcsak a pecabotot lehet fogni! A víz (még) tisztá, a sekélyebb részekben zölden tükrözi a tengerfenék világát. A kikötőkben a csónakok alatt halak pihennek, s némán várják a jövőbeli szarítójukat. A szigetek legnagyobb halászfalva Stamsund, a legrégebb Henningsvaer. Utóbbi két szigetet egy keskeny töltéssel köti össze a falu egyetlen útja. Az út elején piciny bárka tudatja az érkezéssel, hogy innen bizony autóval nincs tovább. A halászházak nem az esztétikának épültek ugyan, de a falu színes (barna, bordó, kék, sárga, zöld, fehér) összekeve mégis barátságos.

A szigetek legpezsgőbb települése Svolveaer, szintén a csúcsos hegyek árnyékában ücsörög, és csendesen áztatgatja lábát a tengeröbölben. A szomszédos Kåfnekvagen egy kedves templom mutatja az utat az akváriumok keresekének. Az akvárium csupán kishúga a bergeni-nek, a fókák azonban itt is bájosak. A diaporáma pedig egyedülálló: Jan Garbrek zenéje fest a tükrözés pajkosságát is felhasználó képeket a négy éveszkről. Búcsúzzunk Lofotentől. Viszlát Stamsund, viszlát Henningsvaer, viszlát Svolveaer! Best fishes! És sajnos viszlát tavasz!

A Trollfjord – nevéhez híven – misztikus homályban marad. Szikla-bejárta mindössze réznyire van nyitva, s hajónk csak beakucskál. Bemenni nem mer, mert fél a trollok hóglyóitól. Raftsund keskeny vízi útja oly elbűvölő, hogy még Edward Grieget is előcsalja a hangszórókból.

Tromsö is elégedetten tekinthet körül: körötte tenger, melynek békéjét csinos hóruhába bújtatják a hegyek őrzik. A város szigetéről Norvégia egyik leghosszabb vasbeton hídjára hívogat az északi sarki katedrális felé. A hidon hívósen kimért szél ismertet meg közelebről az áprilisi hóval (nem elírás!). A híd közepén hős magyarok járnak az észlemben, meg mindenféle szigetközi veszedelmek. A tromsöi planetáriumban megtudhatjuk, hogy az északi fény itt rendszerint zöld és hogy – a norvég gyerekek nagy öröme – mégsem viszi el a rosszalkodókat.

Oksfjord apró halászfalva boldog foglya csodás hegyláncainak. Az itteni hegyek díszsorfalként üdvözlök az erre járók, s terelgetik Hammerfest felé. Hammerfestben beléphetünk a Királyi Jegesmedve Társaságba. Ha nincs elég pénzünk, akkor elegendő egy hajnali érkezés, s könnyedén a jegesmedve társaság tagjává válhatunk...

Honningsvordtól néhány kilométerre, a 71. szélességi fokon túl fagyoskodik a Nordkapp, az Északi-sark felé ridegen tekintető lapos szikla. A Jeges-tenger itt még (már) nem jeges, így még csak egy eltévedt jegesmacit sem láthatunk. (Bocs!) Csalódásunkat enyhíthetné egy mosolygó, szökökutas bálna, de ők is kerülnek a partvidéket, félik vadászataikat. Az állam csendben védelmezi bálnavadászeit, akik a külvilágtól sem rettegnek. Kiváltság amióta egy amerikai honatya oly „szigorúan” megfenyegette őket, s megígérte, hogy „Amerika nem vesz több Volvót(!), ha Norvégia folytatja a bálnák gyilkolását”. A norvégok többsége búsza hős bálnavadászaire és nem lepődnek meg a pótlók morbid humorán: „Norwegians are not barbarians – we are only looking for Pinochio”...

Vardö Norvégia keleti kapuja. Pici erődbe vígan őrzik a tengerszorost, dacolva az állandó északi széllel. Az erődbe őrzik a környék egyetlen(!) fáját, melyet télire gondosan becsomagolnak. Április végén a kicsomagolt fácska kopár mosollyal köszönti a helyi tavaszt. A hőmérséklet egy fok. Otthon hússzor ennyi...

Kirkenesből az angol turisták boldogan robognak a három kilométerre levő orosz határhoz fényképezni, a német nyugdíjas viszont már látta. 1942-ben. Neki elég volt... Itt még ma is áll a szovjet katonák hősi emlékműve. A ma ide látogatókat azonban orosz(!) szöveg figyelmezteti a boltban: „Táskával belépni tilos!”... Bár északon még a McDonald's sem nő olyan gyorsan, de azért az emberek itt is a „bigmekre” esküsznek. Ez azonban itt a legészakibb sör-érelő „Mac” nevű terméke...

Kirkenes már oly távol van Bergentől, mint Milánó. Nem meglepő hát, hogy visszafelé ismét új helyeken járunk. A sziklák és a házak formája ismerős, de mosolyuk sokkal melegebb. A hószoknyák egyre feljebb csúsznak, s Trondheim után már nemcsak a tenger zöld. A domboldalak lassan a nyárra készülnek. Bergenben is tombol a tavasz: csöppögnek az ereszek, nyílnak az esernyők...

GALLAI SÁNDOR
BERGEN, '94 április

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS DEMONSTRÁTORI MEGBÍZÁSRA

Az 1994-95. tanévre

Általános feltételek:

1. Demonstrátori megbízást a harmadik – kivételesen második –, illetőleg magasabb évfolyamos hallgató kaphat, akinek magatartása, közösségi munkája példás, tanulmányi eredménye legalább 4,0 és a választott szakterületén kiváló eredményt ért el.

2. A megbízás nyilvános pályázat útján nyerhető el.

3. A pályázatot az illetékes tanszékre kell benyújtani június 24-ig. Kellékei: – Önéletrajz, amelyben ki kell térni a pályázó társadalmi munkájára, eddigi tudományos eredményére – pl. TDK, tanulmányi verseny, továbbá tudományos,

illetve oktatási elképzeléseire, megjelölve azokat a témákat, amelyekkel elsősorban kíván foglalkozni.

4. A demonstrátort a tanszékvezető javaslatára, a hallgatói tagozat egyetértésével a dékán bízta meg.

5. A megbízás egy tanulmányi félévre, legfeljebb 10 hónapra

adható, a megbízás megismételhet.

6. A demonstrátori munka díja első megbízáskor egységesen 2000 Ft, a továbbiakban egyéni elbírálás alapján maximum 2500 Ft/hó.

7. Ha a demonstrátor a tanulmányi, demonstrátori kötelezettségeit nem látja el, elhanyagolja, ha egyetemi hallgatóhoz méltatlan magatartást tanúsít, megbízása visszavonható.

A konkrét feltételeket a tanszék határozza meg, azokat a tanszéki hirdetőtáblán közzéteszik. Az érdeklődők a konkrét feladatokról előzetesen a tanszékvezetőtől vagy annak megbízottjától informálódhatnak.

Győztek a lányok!

megnyerte a döntőt. A torna történetében először nyert így magyar csapat. Csak gratulálni lehet nekik. (A győztes csapat névsora: Fazakas Ágnes, Skoumal Judit, Boda Krisztina, Mészáros Barbara, Turnár Ildikó, Hermann Júlia, Márton Enikő, Foki Anikó, Balint Eszter, Koncz Ágnes.)

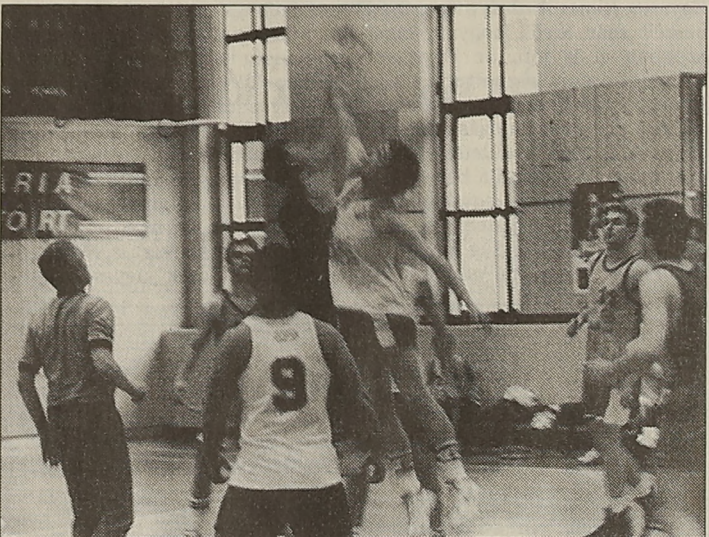
ötöst. Nők: Benedek Dóra (SOTE), Boda Krisztina (Közgáz), Boksay Zsuzsa (München), Jovita Triukanaitė (Kaunas), Monika Fritsch (Bécs). Férfiak: Haber Eli (Haifa), Steven Panovka (Haifa), Thomas Krull (Mainz), Björn Meyer-Schumann (Bayreuth), Kaspartec Lukasz (Krakkó).

gáz, 6. München, 7. Bayreuth, 8. Drezda, 9. Hannover, 10. Düsseldorf, 11. Kaunas, 12. Bécs, 13. Varsó, 14. Aalberg, 15. Duisburg.

Ezúton szeretném kifejezni köszönetemet szponzorainknak azért, hogy lehetővé tették a torna megrendezését. A támogatók voltak: Komáromi Sörgyár Rt., Hungária Biztosító Rt., Adidas Bp. Kft., Zwack Unicum Kft. Fibri, USA Sport Kft., Roland Kft., Johnson & Johnson, Kvirt Kft.,

Befejeződött a Közgáz Diák-sport Kör által rendezett Közgáz Nemzetközi Egyetemi Kosárlabdatorna (Könek), amely idén az AMSTEL Kupáért folyt.

A hajnalban érkezett litván férficsapat reggel 8 órakor már pályára is lépett. Más kérdés, hogy mérkőzésüket csak majd egy órással később kezdhették, ugyanis ennyi időt vett igénybe a bemelegítés során általuk „leszákolt” (nem leszákolt) gyűrű kicserélése.

A pénteki selejtezők után szombaton került sor a középdöntők összecsapására. A fiúknál az izraeli csapat magabiztosan vette az akadályokat. A közgázos fiúk az 5. helyet szereztek meg.

A lányoknál a Közgáz csapata sorra fektette két vállra ellenfeleit, és meglepően simán lett a döntő egyik résztvevője.

Időrendben először a női döntőre került sor. A Boksay Zsuzsának, aki e nevet nem ismeri? – vezényelte müncheni csapat kezdett jobban és szerzett pár pontos vezetést. Az első féléldőben a közgázos lányok képtelenek voltak Boksayt tartani, sőt, az NBI-es Márton Enikő kipontozódásával kezdett reménytelennek tűnni a helyzetük. A lányok azonban megrázták magukat, és Fazakas hárompontosával, Boda biztos duplával újra nyílták tették a küzdelmet. A második féléldő hatalmas fej-fej melletti küzdelmet hozott, bár a 37-37 egyenlő végeredmény nem utal igazi nagy kórhullásra. Sebaj, a hosszabbításba a Kovács László és Wallisch Andrea vezette csapat 45-43-ra

Érdekes színtörténet volt az események sorában a női döntőt követő hárompontos dobóverseny. A lányoknál a győztes 25-ből 7 sikeres dobással Fazakas Ágnes (Közgáz) lett, mögötte 6 sikeres dobással Forró Edit és Benedek Dóra végzett. A fiúknál a müncheni M. Azno nyert 12 sikeres kísérlettel.

Már ekkor fantasztikus hangulat uralta a Kinizsi utcai kahtlant, pedig még hátra volt a fiúk döntője. Mindenki a haifai csapat biztos győzelmét várta, de ebbe a krakkóiaknak is volt némi beleszólásuk. A lengyelek remekül kezdtek, a haifaiak csak Bochbinder hármasaival voltak képesek lépést tartani. Az izraeli csapat is lassan megnyugodott és fokozatosan átvette a kezdeményezést. A Krakkó a második féléldőre elfáradt, legjobbjuk kipontozódott, így végül a Haifa, ha nem is könnyen, de biztosan nyerte az AMSTEL Kupát.

A torna történetében először az edzők szavazatai alapján megválasztották a legjobb női és férfi

Különdíjak: A legjobban szurkoló társaság díját a mainziak kapták. Fair-play díjat pedig a düsseldorfi női és a duisburgi férficsapat vehetett át.

A végeredmény: Nők: 1. Közgáz, 2. München, 3. Kaunas, 4. SOTE, 5. Mainz, 6. Varsó, 7. Krakkó, 8. Bécs, 9. Drezda, 10. Hannover, 11. Düsseldorf. Férfiak: 1. Haifa, 2. Krakkó, 3. Mainz, 4. Ulm, 5. Köz-

Plastron Kft., Coca-Cola, Rama, Karamell-Trade, Balatonboglári Borgazdasági Rt., Kékkúti Ásványvíz Kft., Budapesti Tejipari Rt., Szobi Szörp Rt., Szabolcstéj, Vitapress Kft., Pharmavit Rt., Royal Tejipari Vállalat, Wriegley's, Makóli Kolbászgyár, Ringa Rt., Rákóczi Édesipari Kft., Abonyi Új Világ Mgtsz és a Hotel Griff.

Fazakas Károly

A TANSZÉK

5. évfolyam, 11. rész

Írta: Böhm, Sümeghy és dr. Mágénheim

Történet: 1994-ben, a Mintagazdaságtan tanszéken (Az előző rész tartalmából: Bankfi irást nem vállal, csak főszerkesztést. A fekete-fehér lap nem veszti el színességét. S. Neki kezdő fizetése zsíros kenyér volt.)

(Ekszőli Dénes némileg késvé érkezik a tanszéki értekezletre.)

S. Neki Iván: Dénes, öt perccel később. Öt üveg sörrrel jössz a tanszéknek. Nyugodtan hozhatsz recept is, ha előrelátóan a jövő heti gyűlést is beszámítod.

Sallai József: Mi még egész humanusak vagyunk. Most hallottam, hogy a Presztízis tanszéken percenként egy ezret kell fizetni a késéért. Persze, csak ha nem Hajsz E., a főnök késik.

Futrinka Tamás: Hallottam is, hogy Doy Endre a Presztízis tanszék napján betegét jelent. Otthon maradni ingyen van, ha meg mégis beérne, külön örülnek neki.

S. J.: Hát az biztos, hogy Bakács a Számmoly tanszékéről már itt hagyta volna az új házána az árát. A fiám mesélte, hogy amikor beért a múlt heti órájának a végére, azt találta ki, hogy kidurrant a kerekere az Erzsébet hídon. Ő meg állítólag kicserélte volna, de nem volt nála emelő, csak mérleg. Meg főkönyv, de arra nem tudta állítani a kocsi.

SNI: Á, ő már az én időmben is csak akkor ért be az órájára, ha az előző órához indult el. Igaz, akkor csak arra hivatkozott, hogy kimaradt az áram a metrón, és hogy elöntötte a villamost a Duna.

Egri Attila: Az biztos, hogy nem válnának jó Bácszeresekké. Itt nálunk volt a kontinensdöntő az európai egyetemi csapatok számára, Piáról és vezetékszerelésből. Sajnos a győztes csapatnak indult a repülőgépe és ezért nem tudta megvárni az eredményhirdetést. Gondolom, sejtitek: a magyar csapatnak kellett ilyen gyorsan elutaznia.

SNI: Térjünk a tárgyra. A demonstrátori pályázatot kell megfogalmazzuk.

Futó Péter: Hát ez egyszerű. Olyan jöjjön, aki hajlandó legépelni a kandidátusomat. Igyekeznem kell,

most viszont elkezdtek jobbról bal felé fésülni.

S. J.: Ez vicc, kérlek...

K. B.: Nézd csak meg magad, ha nem hiszed. Egyébként ők felkészültek minden lehetséges fordulatra és fordulatlanra. Kíméletlenül szembecsisérték minden önjelölt főmúfti gazdaságpolitikai programját, amikor idejöttek hirdetni az egyetemre.

D. E.: Hát szembecsisérésben valóban nincs hiány. Bezzeg, amikor én voltam ötvenéves, akkor senki semmit nem írt nekem a Tanszéki Híradóba. Igaz, utána már nem is pályáztam semmilyen vezérségre.

S. J.: Ha már a helyezkedésnél tartunk, nem tudjátok véletlenül, hogy ki volt az, aki a Fővezéré mellett vett felket a Rivierán, csak hogy ezzel is folyamatosan előtérbe állítsa magát.

K. B.: Ezt speciel nem hallottam még, bár gyanítom, hogy Válságos az ilyen ügyek miatt van egyre világosabb lelkiállapotban, úgy hogy nem is tudom, megmarad-e sokáig ott, ahol van. Állítólag felajánlották neki, hogy vezesse inkább a bankkárkínzó mint első számú göré, és akkor ő is utazgathat kedvére.

Cs. Cs. E.: En szerintem nem is az a lényeges, hogy a csúcsokon

Tanulmányi verseny

A STATISZTIKA TANSZÉK A KSH-VAL KÖZÖSEN TANULMÁNYI VERSENYT HIRDET AZ ALÁBBI TÉMÁKBAN:

1. Az idült (nem fertőző) betegségekben meghaltak korstrukturájának nemzetközi összehasonlítása.
2. A vállalkozások szerepe a magyar gazdaságban.
3. Helyünk a világban. Magyarország gazdasági fejlettségének összehasonlítása más országokkal a fejlettségmérés és összehasonlítás főbb módszereinek felhasználásával.
4. Az infrastruktúra és a gazdasági fejlettség egymásra hatása.
5. A népesség iskolázottságának alakulása (kor, nem lakóhely szerinti differenciák).

6. A közoktatás helyzete, a területi ellátás különbségei.

7. Felsőoktatás nemzetközi összehasonlításban.

8. Valamely, a tananyagban nem tárgyalt statisztikai módszer bemutatása.

Leadási határidő: 1994. október 30.

Terjedeleme: 15-20 gépellátó oldal.

A legszínvonalasabb dolgozatok pénzbeli díjazásra kerülnek!

A tartalmi és formai követelményeket egyaránt kielégítő versenyző dolgozatok készítői könyvjutalomban részesülnek!

A VERSENYEL KAPCSOLATOS FELVILÁGOSÍTÁST DRAGONY GIZELLA AD! STATISZTIKA TANSZÉK

Ethics and Economics kurzus az őszi félévben

Darryl Reed, a University of Southern California, Los Angeles kutatója az 1994-1995-ös tanévben az egyetem gazdaságtudományi központjának vendégoktatója lesz. Az őszi félévben Ethics and Economics címmel tart angol nyelvű kurzust, ami szabad alternatív tárgyként felvehető harmad-, negyed- és ötödéves hallgatók számára. A kurzus felvétele min-

den, az etika iránt érdeklődő hallgató számára ajánlható. Érdeklődni, illetve részletes felvilágosítást kapni Ruscsek Ritától lehet a vállalatgazdaságtan tanszék titkárságán. (Veres Pálné u. 36. I. em., tel.: 118-3037.)

ZSOLNAI LÁSZLÓ egyetemi docens, gazdaságtudományi központ

Az International Studies Center

az 1994/95-ös tanévben is meghirdeti angol nyelvű kurzusait a Közgazdaság-tudományi Egyetem III., IV. és V. éves magyar hallgatói részére térítésmentesen.

A tantárgyak a tanszékkel történt egyeztetés alapján törzses szakiránytárgyakként, illetve a szabad alternatív órakeret terhére vehetők fel.

Jelentkezési határidő: június 10.

A tanítás az ISC-ben szeptember 5-én kezdődik.

További információk és jelentkezés az egyetem főépületében, a 134-es irodában Nagy Noémi programkoordinátornál.

Felhívás

Felhívjuk az egyetem vidéki dolgozóit, tanárait, aspiránsai figyelmét, hogy aki az 1994/95-ös tanévre kollégiumot szeretne igényelni, 1994. május 30-ig

adhatja le kérvényét.

A kérvényeket a Kollégiumi Tanácshoz kérjük címezni, és a Varga Jenő Kollégium portáján gyűjtjük össze (Budapest, Kinizsi utca 2-6., 1092)

Kollégiumi Tanács

mit kombinálnak, hanem az, hogy az új kollégák, akikkel erősítenek, valóban a jövő emberei legyenek.

D. E.: Hát, ez biztosítva van, aranyom. Most például felvették Duplát, aki egy hónappal korábban element nyugdíjba a Kisgörcbe tanszékéről.

S. J.: Megvan ennek a maga előnye, kérlek. Nem kell például ezután tétét fizetnie az egyetemnek a jó öreg Dupla professzor után.

Cs. Cs. E.: Nem szeretem ezt a rosszindulatú áskálódást, amikor ilyen megkérdőjelezhetetlen szaktekinétekről van szó. Bárcsak a mi tanszékünkön lennének ilyen kollégák.

K. B.: Én azt hiszem, nincsenek különösebb gondjaink. Bár még kíváncsi vagyok, hogy fog eldőlni mindezek után a végleges tanszékvezetői kinevezés sorsa.

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁG-TUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Megbízott szerkesztő:

Molnar Gabriella

Szerkesztőség:

Budapest IX.,

Fővám tér 8. 1093

Telefon: 217-4548

Kiadó: BKTE

94-2695

Szikra Lapnyomda Rt.

Budapest

Felelős vezető:

dr. Csöndes Zoltán

elnök-vezérigazgató

ISSN 0230-7529

A Közgáz DiákCentrum következő műsora május 20-án, pénteken este 20.30-3.00-ig: Koncert: Pa-Dö-Dö. Mozi filmek: Kaszakó(?) (am.); A pelikán ügyirat (am., fsz.: Julia Roberts, Denzel Washington). Nonstop funky and soul disco (d. j.: Szeles Tibor & Mihálszky Tamás). Jégkrém-bár, koktéltár, salátabár, teaház. Május 27-én, pénteken este 20.30-3.00-ig: Dzsesszpihenő: Daniel Annah együttese játszik. Mozi filmek: Beverly Hill-Dili (am. vigjáték); Carlito útja (am., r.: Brian De Palma, fsz.: Al Pacino, Sean Penn). Nonstop funky and soul disco (d. j.: Szeles Tibor & Mihálszky Tamás). Jégkrém-bár, koktéltár, salátabár, teaház.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Ipari nagyvállalat, a Magyar Gördülőcsapágy Művek Rt. (4028 Debrecen, Kassai út 129. szám) szakembergárdájának erősítése céljából végzős egyetemi hallgatókat keres

tervező, elemző és árszakértői

munkakörökbe, lehetőleg Hajdú-Bihar vagy szomszéd megyében lakók köréből.

Bérezés megegyezés szerint.

Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi vezetőjénél (Rác Zoltán), vagy Divinyi Béla oktatási előadónál az (52)347-455 telefonon 461-es, illetve 436-os melléken.

Jelentkezésüket várjuk!

RÁCZ ZOLTÁN
munkaügyi vezető